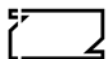

POLITECHNIKA
LUBELSKA
WYDZIAŁ
ZARZĄDZANIA

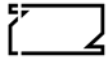
Sprawozdanie z oceny funkcjonowania
Wewnętrznego Systemu Zapewniania
Jakości Kształcenia
w Wydziale Zarządzania
Politechniki Lubelskiej
w roku akademickim 2020/2021

Lublin, listopad 2021

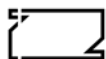

Spis treści

1. Charakterystyka Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale	3
1.1. Podstawy prawne	3
1.2. Organizacja systemu	3
1.3. Przyjęte cele działania na dany rok akademicki przez Komisję ds. Jakości Kształcenia zawarte w harmonogramie prac	3
1.4. Działania zrealizowane w danym roku akademickim przez Komisję ds. Jakości Kształcenia i pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia	4
1.5. Ocena poszczególnych elementów dokonana w ramach przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia	4
1.6. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych przy poprzednim raporcie z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia	4
1.7. Zalecenia do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia ..	5
2. Charakterystyka działań podjętych na Wydziale w ramach procesu kształcenia w roku akademickim 2020/2021	6
3. Wyniki monitorowania karier absolwentów Wydziału za poprzedni rok kalendarzowy	9
3.1. Kierunek finanse i rachunkowość, studia stacjonarne I stopnia	9
3.2. Kierunek finanse i rachunkowość, studia niestacjonarne	13
3.3. Kierunek inżynieria logistyki, studia stacjonarne	17
3.4. Kierunek inżynieria logistyki, studia niestacjonarne	17
3.5. Kierunek marketing i komunikacja rynkowa, studia stacjonarne	17
3.6. Kierunek marketing i komunikacja rynkowa, studia niestacjonarne	21
3.7. Kierunek zarządzanie I stopień – studia stacjonarne	21
3.8. Kierunek zarządzanie I stopień – studia niestacjonarne	25
3.9. Kierunek zarządzanie II stopień, studia stacjonarne	25
3.10. Kierunek zarządzanie II stopień, studia niestacjonarne	29
4. Wyniki oceny zajęć przez studentów za rok akademicki 2019/2020	36
4.1. Semestr zimowy	36
4.2. Semestr letni	38
5. Ocena jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Wydziale	43
5.1. Finanse i rachunkowość	43
5.2. Inżynieria logistyki	50
5.3. Marketing i komunikacja rynkowa	52
5.4. Zarządzanie	53
6. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych w raporcie w poprzednim roku akademickim ...	57

7. Ocena jakości kształcenia na Wydziale za dany rok akademicki	58
8. Zalecenia do realizacji na Wydziale w ramach procesu kształcenia w kolejnym roku akademickim	58
Wykaz załączników.....	60

1. Charakterystyka Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale

1.1. Podstawy prawne

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (dalej – WSZJK) w Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej funkcjonuje w oparciu o wewnętrzne akty prawne dotyczące działania Systemu w Politechnice Lubelskiej (Zarządzenie Nr R-25/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej, Zarządzenie Nr R-59/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 17 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych elementów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, Zarządzenie Nr R-34/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 1 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia) oraz uchwałę Rady Wydziału Zarządzania z dnia 02.07.2014 r. „w sprawie ustanowienia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia”.

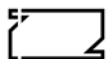
1.2. Organizacja systemu

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wydziale Zarządzania funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKds.JK), powołano również Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia. Funkcję pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia i jednocześnie przewodniczącego WKds.JK w roku akademickim 2020-2021 pełniła dr Anna Walczyna. W omawianym okresie Komisja liczyła 9 osób (lista członków Komisji – Załącznik 1). W składzie Komisji nie powołano żadnych zespołów zadaniowych. Raport z oceny zajęć przez studentów przygotowała dr Agnieszka Surowiec.

1.3. Przyjęte cele działania na dany rok akademicki przez Komisję ds. Jakości Kształcenia zawarte w harmonogramie prac

Harmonogram prac na rok akademicki 2020/2021 poza działaniami cyklicznymi (przygotowanie raportu z ankietyzacji, raportu z funkcjonowania systemu w Wydziale, opracowanie harmonogramu działań na kolejny rok akademicki, współpraca przy przeprowadzeniu ankietyzacji zajęć) obejmował następujące działania:

- analizę procesu dyplomowania;
- ocenę efektów uczenia się dla kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* przez interesariuszy zewnętrznych;
- przegląd informacji związanych z procesem kształcenia na stronie internetowej Wydziału (aktualność, kompletność);
- przegląd wewnętrznych (wydziałowych) aktów prawnych związanych z procesem kształcenia pod kątem zgodności ze znowelizowanymi aktami uczelnianymi z zakresu jakości kształcenia;
- opiniowanie wniosku do MEiN o wydanie pozwolenia na utworzenie studiów II stopnia na kierunku *rachunkowość i controlling*
- sprawy bieżące.

1.4. Działania zrealizowane w danym roku akademickim przez Komisję ds. Jakości Kształcenia i pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia

W roku akademickim 2020/2021 Komisja odbyła 8 protokołowanych spotkań (platforma Teams) a także konsultacje w trybie wirtualnym (poczta email). Spotkania Komisji odbyły się w dniach: 22.10.2019 (tryb obiegowy z wykorzystaniem poczty email); 12.11.2020; 03.12.2020; 07.01.2021; 01.02.2021; 08.02.2021; 19.03.2021; 21.05.2021; 24.06.2021. Zrealizowane działania:

- analiza i zatwierdzenie rocznego raportu z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w WZ (październik – grudzień 2020);
- analiza i opiniowanie zmian w programie kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* (listopad 2020) oraz *inżynieria logistyki* (maj 2021);
- analiza i sformułowanie uwag do projektu zmian w programie kształcenia na kierunku *zarządzanie* (czerwiec 2021);
- analiza i opiniowanie wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku *rachunkowość i controlling* (luty, marzec 2021);
- analiza tematów prac dyplomowych na kierunku *inżynieria logistyki* (czerwiec 2021);
- analiza i wypracowanie rekomendacji dotyczących procesu dyplomowania na kierunkach studiów prowadzonych w Wydziale (grudzień 2020 – luty 2021);
- opiniowanie projektu dokumentu dotyczącego zasad dyplomowania na Wydziale (czerwiec 2021);
- przegląd strony internetowej Wydziału pod kątem kompletności i aktualności informacji dotyczących procesu kształcenia (kwiecień 2021);

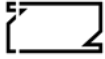
1.5. Ocena poszczególnych elementów dokonana w ramach przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

W roku akademickim 2020/2021 przegląd Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia nie był przeprowadzany.

1.6. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych przy poprzednim raporcie z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

W raporcie rocznym z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wydziale Zarządzania za rok akademicki 2019/2020 określono najważniejsze zadania do realizacji w najbliższych latach. Większość z nich została zrealizowana:

- na bieżąco realizowano zadania związane z opiniowaniem tworzonego kierunku studiów (*rachunkowość i controlling*, studia II stopnia o profilu praktycznym). Członkowie Komisji wspierali również zespół pracujący nad dokumentacją w jej doskonaleniu;
- na bieżąco realizowano zadania związane z opiniowaniem propozycji zmian w programach kierunków studiów prowadzonych na Wydziale (*finanse i rachunkowość, inżynieria logistyki*);

- przeanalizowano procedurę dyplomowania uwzględniając zmiany w regulaminie studiów jak też sugestie płynące zarówno ze strony nauczycieli akademickich jak i studentów. Wypracowane rekomendacje przekazano Prodziekanowi ds. Kształcenia.

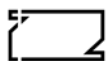
1.7. Zalecenia do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

Kwestią, nad którą powinna pochylić się WKds,JK jest ocena kierunkowych efektów uczenia się przez interesariuszy zewnętrznych. Działania planowane przez Radę Programową kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* mogą posłużyć w tym względzie jako punkt wyjścia dla opracowania rekomendacji dla rad programowych pozostałych kierunków.

Kolejnym elementem jest analiza rozwiązań funkcjonujących na kierunkach prowadzonych w Wydziale Zarządzania pod kątem zaleceń zespołów PKA wizytujących w minionym roku akademickim kierunki studiów prowadzone w Uczelni.

Dokonany w minionym roku akademickim przegląd strony internetowej Wydziału pod kątem kompletności informacji dotyczących procesu kształcenia ujawnił braki w tym zakresie dotyczące studiów anglojęzycznych. Stosowna informacja została przekazana Władzom Wydziału. W związku ze zmianą dotyczącą procesu dyplomowania zasadne wydaje się przeprowadzenie analizy także w stosunku do ww. toku studiów.

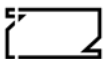
W związku ze zmianami ogólnouczelnianych aktów prawnych należy dokonać przeglądu wydziałowego regulaminu rad programowych.

2. Charakterystyka działań podjętych na Wydziale w ramach procesu kształcenia w roku akademickim 2020/2021

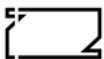
Tabela 1. Działania podjęte na wydziale w ramach procesu kształcenia.

Lp.	Element procesu kształcenia	Zrealizowane działanie
1.	Działania dotyczące monitoringu i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych kierunków studiów	Monitoring procesu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się osiągany był przez kontrolę zajęć zdalnych na platformie Teams. Każdy prowadzący miał obowiązek dodać prodziekana i kierownika Katedry do zespołu. Weryfikacja procesu uzyskiwania efektów uczenia się była przeprowadzona wrywkowo przez Prodziekana ds. studenckich oraz przez Dział Nauczania i Toku Studiów Politechniki Lubelskiej
2.	Działania dotyczące uruchamiania nowych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia we wszystkich formach	Opracowanie i złożenie wniosku do MEiN w sprawie wydania pozwolenia na utworzenie studiów II stopnia na kierunku <i>rachunkowość i controlling</i> . Program studiów został przyjęty Uchwałą Nr 59/2020/XI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 12 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia programów studiów drugiego stopnia na kierunku <i>rachunkowość i controlling</i> .
3.	Działania dotyczące określania lub zmiany warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia we wszystkich formach	W przypadku kierunków studiów prowadzonych przez WZ, warunki i tryb rekrutacji określone z wyprzedzeniem Uchwałą Rady Wydziału, która stanowi podstawę dla Uchwały Senatu (np. Uchwała Nr 17/2021/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2022/2023). W przypadku nowotworzonych kierunków studiów, materiał jest jednym z elementów dokumentacji. W roku akademickim 2020/2021, takie zasady zdefiniowane zostały dla kandydatów na studia II stopnia na kierunku <i>rachunkowość i controlling</i> .

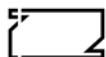
4.	Działania dotyczące zmian programów studiów, w tym: planów studiów, szczegółowych treści kształcenia (sylabusów), systemu punktów ECTS	Korekta programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku <i>inżynieria logistyki</i> (przyjęto Uchwałą Nr 32/2021/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 24 czerwca 2021 r.) Korekta programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku <i>finanse i rachunkowość</i> (przyjęto Uchwałą Nr 72/2020/XIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2020 r.)
5.	Działania dotyczące organizacji i realizacji praktyk studenckich (jeżeli zostały uwzględnione w programach studiów)	Stosowanie wytycznych i zaleceń odnośnie realizacji praktyk w sytuacji zagrożenia epidemicznego.
6.	Działania dotyczące procesu dyplomowania	Opracowanie procedur związanych z realizacją egzaminów dyplomowych dla studentów WZ w sytuacji zagrożenia epidemicznego. Podjęto pracę nad ustaleniem nowego regulaminu dyplomowania i prowadzenia prac dyplomowych na Wydziale Zarządzania (aktualnie dokument uzyskał opinie Komisji ds. Kształcenia WZ oraz Komisji ds. Jakości Kształcenia WZ. Będzie dalej procedowany).
7.	Działania dotyczące uruchamiania oraz realizacji procesu kształcenia na studiach podyplomowych oraz w innych formach kształcenia	Realizacja zajęć na studiach podyplomowych: – zarządzanie zasobami ludzkimi (KEiZG); – zarządzanie i marketing (KEiZG); – MBA (KEiZG); – analiza danych (KMIwZ).
8.	Działania dotyczące doskonalenia kadry akademickiej	Nauczyciele akademicy zostali przeszkoleni przez specjalistów z uczelni z obsługi Platformy Teams.
9.	Działania dotyczące doskonalenia kadry wspierającej proces kształcenia oraz obsługi studentów	Pracownicy Dziekanatu WZ odbyli szkolenie dotyczące rejestracji i prowadzenia studentów w systemie POL-on (15.01.2021 r.). Ponadto w ramach projektu: „PL2022 - Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Lubelskiej”, odbyli szkolenie z obsługi systemu EHMS w dniach 9.04.2021 r. (szkolenie on-line) oraz 26-27.05.2021 r. (szkolenie w kontakcie bezpośrednim).

10.	Działania dotyczące organizacji procesu kształcenia pod kątem racjonalności rozkładów zajęć, liczebności grup studenckich itp.	Liczebność grup regulują przepisy obowiązujące w PL. WZ stosuje te rozwiązania (Zarządzenie Nr R-62/2019 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Politechniki Lubelskiej – załącznik nr 3 - § 9). W przypadku studiów niestacjonarnych (ze względu na duże obciążenie 10-11 godz./dzień, w ciągu dnia zaplanowano 45-minutową przerwę obiadową).
11.	Działania dotyczące infrastruktury dydaktycznej i naukowej	Na bieżąco prowadzone są remonty sal dydaktycznych (malowanie, doposażenie i wymiana mebli: ławki, krzesła, rzutniki). Zakupiono nowe komputery do sali 230, które rozpoczną swoją działalność od roku akademickiego 2021/2022.
12.	Działania dotyczące poprawy dostępności literatury i innych pomocy dydaktycznych	Systematyczne zgłaszanie do zakupu nowych pozycji literaturowych, przydatnych w procesie kształcenia
13.	Działania dotyczące funkcjonowania systemów informatycznych, wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz obsługi studentów	Pracownicy WZ zostali zaangażowani w projekt: „PL2022 - Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Lubelskiej”, obejmujący m.in. przygotowanie obiegu dokumentacji – umowy ze studentami, zmiana interfejsu w ramach funkcjonującego systemu obsługi pracowników i studentów PL, strona internetowa uczelni i wydziałów itd.
14.	Działania dotyczące środków wsparcia studentów oraz bazy socjalnej	Studenci mieli do dyspozycji wykłady umieszczone na ogólnodostępnej platformie ze wsparciem psychologicznym związanym z nauczaniem zdalnym i pandemią. Tematykę wykładów opracowano w oparciu o przedstawione przez studentów potrzeby dotyczące wsparcia psychologicznego (Samorząd Studentów przeprowadził sondaż). Studenci mieli do dyspozycji filmy instruktażowe dotyczące użytkowania platformy Teams. Zakup wyposażenia przeznaczonego do odpoczynku studentów na świeżym powietrzu (do części budynku tzw. patio).
15.	Działania dotyczące gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat procesu kształcenia	Stały monitoring informacji publikowanych na stronie Wydziału (wz.pollub.pl). Aktualizacja programów kształcenia, rozkładów zajęć i wszystkich innych informacji przeznaczonych dla studentów i wykładowców.

Źródło: opracowanie otrzymane od Prodziekana ds. Kształcenia.

3. Wyniki monitorowania karier absolwentów Wydziału za poprzedni rok kalendarzowy¹

3.1. Kierunek finanse i rachunkowość, studia stacjonarne I stopnia

Rok 2019:

- o liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 66;
- o w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 50 (75,8%);
- o w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 16 (24,2%);
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 10,6%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 93,9%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 78%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 2. Czas poszukiwania pracy.

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	0,83	3,65	3,19
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	2	5,29	4,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Absolwenci kierunku płynnie przechodzili z edukacji na rynek pracy. Dotyczy to w szczególności tych spośród nich, którzy mieli doświadczenie zawodowe przed dyplomem. Czas ten był krótszy niż w przypadku analogicznej kategorii sprzed roku. Z kolei w przypadku absolwentów bez wcześniejszego doświadczenia czas potrzebny na uzyskanie pracy był nieco dłuższy niż w przypadku tej samej kategorii sprzed roku. Łącznie 1/5 badanych znalezienie pracy zajęło dłużej niż 4 miesiące.

Wartości stopy rejestrowanego bezrobocia w Polsce według GUS na koniec roku:

- o 2019 - 5,2%;
- o 2020 - 6,2%.

¹ Na podstawie danych z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych. Stan na dzień 06 września 2021.

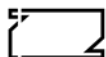

Tabela 3. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	28,6	16,9	18,2
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	28,6	15,3	16,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Blisko 1/5 badanych do końca ubiegłego roku kalendarzowego doświadczyła bycia bezrobotnym. Fakt, iż odsetek ten jest nieco wyższy niż w pierwszym roku po dyplomie a także wśród absolwentów z roku 2018 sugeruje, że przyczyna może być związana z zawirowaniami na rynku pracy związanymi z pandemią (stopa bezrobocia w roku 2020 była wyższa niż rok wcześniej).

Tabela 4. Względny Wskaźnik Bezrobocia¹.

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,35	0,42	0,42
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,51	0,5	0,5

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja absolwentów na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Odnosząc sytuację absolwentów do tej na ich lokalnym rynku pracy należy ją ocenić jako dobrą. Wartości WWB kształtują się znacznie poniżej 1, są jednak nieco wyższe niż w przypadku absolwentów z roku 2018.

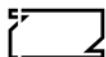

Tabela 5. Doświadczenie jakiejkolwiek pracy.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu ²⁵	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	85,7	52,5	56,1
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	85,7	47,5	51,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Osoby, które miały przed uzyskaniem dyplomu jakiejkolwiek doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia zdecydowanie częściej w okresie od ukończenia studiów do momentu badania (31.12.2020) miały doświadczenie jakiejkolwiek pracy. Sytuacja absolwentów z roku 2019 była tu bardzo zbliżona do sytuacji ich kolegów z roku 2018.

Tabela 6. Doświadczenie pracy na umowę o pracę.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	85,7	40,7	45,5
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	85,7	35,6	40,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Absolwenci, którzy w trakcie studiów nie podejmowali aktywności zawodowej, rzadziej w okresie od ukończenia studiów do momentu badania mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę. Warto także podkreślić, iż większy odsetek osób z wcześniejszym doświadczeniem zawodowym zdobył pracę w ramach umowy o pracę niż przed rokiem.

Żaden z badanych absolwentów w analizowanym okresie nie miał doświadczenia samozatrudnienia.

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

- rok 2019 – 5181,63;
- rok 2020 – 5481,31.

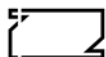

Tabela 7. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł.

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31. 12.2020	1731,05	2177,46	2105,07 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	1537,79-	2050,41	1959,95 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów w pierwszych dwóch latach po dyplomie kształtują się zdecydowanie poniżej średniej krajowej. Wysokość wynagrodzeń wzrasta wraz z nabywaniem doświadczenia zawodowego. Mediana wynosi 2386,66 zł. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł było nieznacznie wyższe (ok. 60 zł) niż w przypadku absolwentów z roku 2018.

Tabela 8. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę.

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	1789,6 zł	2724,05 zł	2537,16 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	1613,92 zł	2570,88 zł	2358,22 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Nieco wyższe niż ze wszystkich źródeł były zarobki osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wzrost ten jest jednak generowany głównie przez osoby, które nie miały wcześniejszego doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu. Wysokość wynagrodzeń ogółem jest o blisko 300 zł wyższa niż rok wcześniej.

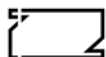

Tabela 9. Względny Wskaźnik Zarobków.

Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,38	0,45	0,44
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	0,34	0,44	0,42

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Wartość powyżej 1 oznacza, że wynagrodzenia absolwentów są wyższe niż w ich powiatach zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Uzyskiwane zarobki są niższe niż przeciętna w powiatach ich zamieszkania. Sytuacja w tym względzie jest analogiczna niż w poprzednim roku.

3.2. Kierunek finanse i rachunkowość, studia niestacjonarne

Rok 2019:

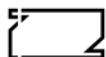
- o liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 19;
- o w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 19 (100%);
- o w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 0 (0%);
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 78,9%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 52,6%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 36,1%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 10. Czas poszukiwania pracy.

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	-	-	0,56
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	-	-	1,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

81,2% badanych poszukiwało pierwszej pracy przez 0 miesięcy, czyli w zasadzie od razu ją znajdowało.

Tabela 11. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	13,3	50,0	21,1
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	13,3	50,0	21,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Tabela 12. Względny Wskaźnik Bezrobocia.

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,34	5,06	1,33
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,45	5,49	1,51

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im mniejsze wartości WWB, tym lepiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wartość WWB ogółem wskazuje, że sytuacja opisywanej grupy absolwentów na rynku pracy była gorsza niż w powiatach ich zamieszkania. Dotyczy to w szczególności absolwentów, którzy przed uzyskaniem dyplomu nie mieli doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia. Miesięczna dynamika WWB wskazuje, że był on szczególnie wysoki w pierwszym okresie pandemii i związanej z tym lockdownem².

² Raport wygenerowany z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów dla analizowanego kierunku: Poszukiwanie pracy i bezrobocie, s. 6.

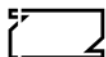

Tabela 13. Doświadczenie jakiegokolwiek pracy.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	93,3	50	84,2
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	93,3	50	84,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Dane w powyższej tabeli potwierdzają wniosek płynący z analizy wartości WWZ. Rozpoczęcie kariery zawodowej przez osoby, które nie miały przed uzyskaniem dyplomu jakiegokolwiek doświadczenia pracy etatowej lub samozatrudnienia było zdecydowanie trudniejsze. Dotyczy to zarówno zdobycia jakiegokolwiek pracy (tabela powyżej) jak i pracy na umowę o pracę (tabela poniżej).

Tabela 14. Doświadczenie pracy na umowę o pracę.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	86,7	50	78,9
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	86,7	50	78,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Żaden z badanych absolwentów w analizowanym okresie nie miał doświadczenia samozatrudnienia.

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

- o rok 2019 – 5181,63;
- o rok 2020 – 5481,31.

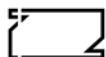

Tabela 15. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	.*	.*	2585,63 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	.*	.*	2479,94 zł

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów w pierwszych dwóch latach kształtują się zdecydowanie poniżej średniej krajowej, przy czym zarobki w kwocie powyżej 2800 osiága 2/5 badanych. Nieco wyższe były zarobki osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (tabela poniżej).

Tabela 16. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	.*	.*	2621,8 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	.*	.*	2528,58 zł

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

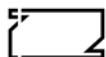
Tabela 17. Względny Wskaźnik Zarobków

Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	.*	.*	0,57
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	.*	.*	0,56

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Im wyższa wartość wskaźnika tym lepiej.

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wysokość zarobków absolwentów była znacząco niższa od średniej krajowej a także od średniej w powiatach ich zamieszkania.

3.3. Kierunek inżynieria logistyki, studia stacjonarne

Brak absolwentów kierunku.

3.4. Kierunek inżynieria logistyki, studia niestacjonarne

Brak absolwentów kierunku.

3.5. Kierunek marketing i komunikacja rynkowa, studia stacjonarne

Absolwenci kierunku po raz pierwszy pojawiają się w raportach dotyczących ekonomicznych losów absolwentów.

Rok 2019:

- o liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 38;
- o w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 30 (78,9%);
- o w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 8 (21,1%);
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 26,3%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 71,1%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 60,3%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 18 Czas poszukiwania pracy

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	1,62	2,91	2,37
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	1,62	2,83	2,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

60% badanych poszukiwało pierwszej pracy, w tym w oparciu o umowę o pracę nie dłużej niż 2 miesiące

Wartości stopy rejestrowanego bezrobocia w Polsce według GUS na koniec roku:

- o 2019 - 5,2%;
- o 2020 - 6,2%.

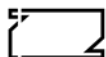

Tabela 19. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	20	10,7	13,2
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	10	10,7	10,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

O ile absolwenci, którzy przed dyplomem mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia szybciej znajdowali pracę, o tyle też częściej większy odsetek spośród nich miał doświadczenie bezrobocia.

Tabela 20. Względny Wskaźnik Bezrobocia¹

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,46	0,72	0,65
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,49	0,76	0,69

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja absolwentów na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Sytuacja zawodowa absolwentów, szczególnie tych mających wcześniejsze doświadczenie zawodowe, kształtowała się lepiej niż ogólna sytuacja na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

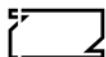

Tabela 21. Doświadczenie jakiegokolwiek pracy

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	80	39,3	50
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	80	39,3	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Osoby, które nie miały przed uzyskaniem dyplomu jakiegokolwiek doświadczenia pracy etatowej lub samozatrudnienia zdecydowanie częściej w okresie od ukończenia studiów do momentu badania (31.01.2020) miały doświadczenie jakiegokolwiek pracy.

Tabela 22. Doświadczenie pracy na umowę o pracę

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	80	21,4	36,8
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	80	21,4	36,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Analogiczny wniosek potwierdza się także w odniesieniu do doświadczenia pracy na umowę o pracę.

Żaden z badanych absolwentów w analizowanym okresie nie miał doświadczenia samozatrudnienia.

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

- o rok 2019 – 5181,63;
- o rok 2020 – 5481,31.

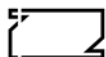

Tabela 23. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	2331,78 zł	1756,77 zł	1998,88 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	2295,98 zł	1524,96 zł	1849,6 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów w pierwszych dwóch latach kształtują się zdecydowanie poniżej średniej krajowej, jednak nabywanie doświadczenia zawodowego przed dyplomem owocuje wyższymi zarobkami już po jego uzyskaniu.

Tabela 24. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	2348,06 zł	2721,05 zł	2507,91 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	2348,06 zł	2489,1 zł	2408,51 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

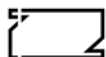
W przypadku wynagrodzenia z tytułu umów o pracę wyższe wynagrodzenie uzyskiwały osoby bez wcześniejszego doświadczenia zawodowego.

Tabela 25. Względny Wskaźnik Zarobków

Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,47	0,37	0,41
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,46	0,32	0,38

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Wartość powyżej 1 oznacza, że wynagrodzenia absolwentów są wyższe niż w ich powiatach zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów kierunku na tle sytuacji na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania (WWZ) kształtowały się poniżej średniej w powiatach ich zamieszkania.

3.6. Kierunek marketing i komunikacja rynkowa, studia niestacjonarne

Brak absolwentów kierunku

3.7. Kierunek zarządzanie I stopień – studia stacjonarne

Rok 2019:

- o liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 34;
- o w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 25 (73,5%);
- o w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 9 (26,5%);
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 11,8%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 73,5%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 60,6%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 26. Czas poszukiwania pracy

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	_*	_*	4,92
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	_*	7,56	7,56

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

80% badanych poszukiwało pierwszej pracy nie dłużej niż 9 miesięcy, taki sam odsetek absolwentów poszukiwał pracy na umowę o pracę nie dłużej niż 12 miesięcy. W stosunku do roku ubiegłego jest to wzrost odpowiednio o 1 i o 3 miesiące, co najprawdopodobniej spowodowane jest sytuacją pandemiczną.

Wartości stopy rejestrowanego bezrobocia w Polsce według GUS na koniec roku:

- o 2019 - 5.2%;
- o 2020 - 6.2%.

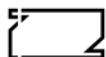

Tabela 27. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0	5,3	4,7
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0	5	4,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Tabela 28. Względny Wskaźnik Bezrobocia¹

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0	0,71	0,63
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0	0,68	0,6

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja absolwentów na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

W stosunku do absolwentów z roku 2018 zmniejszył się odsetek absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia, jednak WWB pokazujący sytuację absolwentów na lokalnym rynku pracy wzrósł. Szczegółowa analiza miesięcznej dynamiki WWB wskazuje jednak, że jego znaczący wzrost przypadał na szczyt pandemii³.

Kolejne tabele informują o procencie absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy w okresie po uzyskaniu dyplomu.

³ Raport wygenerowany z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów dla analizowanego kierunku: Poszukiwanie pracy i bezrobocie, s. 6

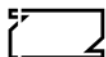

Tabela 29. Doświadczenie jakiegokolwiek pracy.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu ²⁵	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	25	36,7	35,3
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	25	25	29,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Ze względu na niewielką liczbę absolwentów, którzy przed uzyskaniem dyplomu mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy bardziej właściwe wydaje się analizowanie wszystkich absolwentów łącznie. Łącznie, nieco poniżej 1/3 absolwentów miało doświadczenie jakiegokolwiek pracy w pierwszym roku po dyplomie (spadek w stosunku do absolwentów z roku 2018 o ok. 8 pkt procentowych) a nieco ponad 1/3 miała takie doświadczenie w okresie do 31.12.2020 (spadek o ok. 2 pkt procentowe).

Tabela 30. Doświadczenie pracy na umowę o pracę.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0	30	26,5
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0	23,3	20,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Ponad ¼ badanych absolwentów w okresie do końca minionego roku miała doświadczenie pracy na etacie (poprawa w stosunku do okresu w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu). W stosunku do absolwentów z roku 2018 zanotowano jednak spadki (3-4 punkty procentowe) ww. wskaźników.

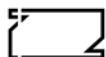

Tabela 31. Doświadczenie pracy w formie samozatrudnienia.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie samozatrudnienia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0	3,3	2,9
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0	3,3	2,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Odsetek absolwentów, którzy posiadali doświadczenie pracy w formie samozatrudnienia był znikomy i o 2,5 pkt. procentowego niższy niż wśród absolwentów z roku 2018.

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

- o rok 2019 – 5181,63;
- o rok 2020 – 5481,31.

Tabela 32. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł.

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31. 12.2020	-*	-*	2041,85 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	-*	-*	2005,32 zł

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów z roku 2019 w stosunku do absolwentów z roku 2018 w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu nieco wzrosły (ok. 120 zł miesięcznie) natomiast do momentu ostatniego badania spadły o ok. 50 zł (miesięcznie). Ponad 40% badanych zarabiało poniżej wskazanych w tabeli kwot. Zarobki absolwentów kształtowały się znacznie poniżej średniej krajowej.

Średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów studiów I stopnia na kierunku zarządzanie z tytułu umów o pracę przedstawia tabela 33.

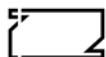

Tabela 33. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	-*	2148,73 zł	2148,73 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	-*	2208,96 zł	2208,96 zł

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Tabela 34. Względny Wskaźnik Zarobków

Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	-*	-*	0,42
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	-*	*-	0,42

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Wartość powyżej 1 oznacza, że wynagrodzenia absolwentów są wyższe niż w ich powiatach zamieszkania.

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki uzyskiwane przez absolwentów studiów I stopnia na kierunku zarządzanie z roku 2019 były niższe niż absolwentów z roku 2018, nieznacznie spadł też WWZ. Analiza miesięcznej dynamiki WWZ wskazuje, że szczególne jego załamanie (obniżenie) nastąpiło w okresie pierwszego lockdownu⁴.

3.8. Kierunek zarządzanie I stopień – studia niestacjonarne

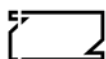
Brak absolwentów studiów niestacjonarnych w roku 2019.

3.9. Kierunek zarządzanie II stopień, studia stacjonarne

Rok 2019:

- liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 60;
- w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 53 (88,3%);
- w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 7 (11,7%);

⁴ Raport wygenerowany z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów dla analizowanego kierunku: Wynagrodzenia, s. 7

- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 30,0%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 5,0%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 1,3%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 35. Czas poszukiwania pracy.

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	1,78	4,55	3,57
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	2,38	5,82	4,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

60% badanych absolwentów poszukiwało pierwszej pracy nie dłużej niż 3miesiące, a 1/5 badanych zajęło to 8 miesięcy lub powyżej. Okresy te były dłuższe niż w przypadku absolwentów z roku 2018, na co zapewne wpływ miała sytuacja pandemiczna.

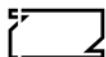
Wartości stopy rejestrowanego bezrobocia w Polsce według GUS na koniec roku:

- o 2019 - 5.2%;
- o 2020 - 6.2%.

Tabela 36. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	16,7	40,5	33,3
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	16,7	40,5	33,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Tabela 29. Względny Wskaźnik Bezrobocia¹.

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,88	1,95	1,63
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,99	2,21	1,85

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja absolwentów na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

W stosunku do absolwentów z roku 2018 o blisko 6 pkt. procentowych zwiększył się odsetek absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia. Porównując sytuację absolwentów na ich lokalnym rynku pracy była jednak ona nieco gorsza wskazuje na to stopa bezrobocia w powiatach ich zamieszkania. Jest to szczególnie widoczne w przypadku absolwentów, którzy przed dyplomem nie mieli doświadczenia pracy etatowej lub samozatrudnienia. Sytuacja ta nieco poprawiała się z upływem czasu od zakończenia studiów.

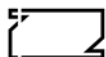
Kolejne tabele informują o odsetkach absolwentów, którzy mieli doświadczenia pracy w różnych formach w okresie po uzyskaniu dyplomu.

Tabela 38. Doświadczenie jakiegokolwiek pracy.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	100	78,6	85
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	100	71,4	80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wszystkie osoby, które miały przed uzyskaniem dyplomu doświadczenia pracy etatowej lub samozatrudnienia miały również doświadczenie jakiegokolwiek pracy już po uzyskaniu dyplomu. Ogółem takie doświadczenie miało ponad 4/5 badanych absolwentów, co

w okresie pandemii jest dość wysokim wynikiem. Jest to również wynik o 20 pkt. procentowych wyższy niż wśród absolwentów z roku 2018 (w kategorii ogółem).

Tabela 39. Doświadczenie pracy na umowę o pracę.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	88,9	52,4	63,3
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	88,9	47,6	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Większość osób, które miały doświadczenie jakiegokolwiek pracy po uzyskaniu dyplomu wykonywała pracę w oparciu o umowę o pracę. Także w tym przypadku wynik jest znacząco lepszy niż w analogicznym okresie wśród absolwentów z roku 2018 (ok. 17 pkt. procentowych).

Doświadczenie samozatrudnienia miało ogółem 10% absolwentów, co również oznacza wzrost w stosunku do absolwentów z roku 2018 (ponad 5 pkt. procentowych).

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

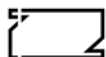
- o rok 2019 – 5181,63;
- o rok 2020 – 5481,31.

Tabela 40. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł.

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	2964,77 zł	2529,4 zł	2683,59 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	2789,78 zł	2235,68 zł	2445,01 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów w pierwszych dwóch latach kształtują się znacznie poniżej średniej krajowej, przy czym posiadanie doświadczenia pracy przed dyplomem łączyło się z wyższymi zarobkami. Warto również podkreślić, iż pomimo wzrostu przeciętnego

wynagrodzenia w kraju, średnie miesięczne wynagrodzenie absolwentów z roku 2019 było niższe niż z roku 2018.

Tabela 41. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	2985,06 zł	2957,72 zł	2969,23 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	2793,65 zł	2494,38 zł	2627,39 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Analogiczne wnioski jak w przypadku wynagrodzeń ze wszystkich źródeł można zaobserwować także w przypadku wynagrodzeń z tytułu umów o pracę (wyższe w kategorii osób z doświadczeniem zawodowym przed dyplomem, niższe niż przed rokiem).

Tabela 42. Względny Wskaźnik Zarobków.

Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,62	0,55	0,57
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,59	0,5	0,53

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Wartość powyżej 1 oznacza, że wynagrodzenia absolwentów są wyższe niż w ich powiatach zamieszkania.

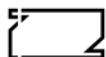
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Zarobki absolwentów kształtują się znacznie poniżej przeciętnych wynagrodzeń w powiatach ich zamieszkania, w tym zakresie nie zaobserwowano zmiany w stosunku do absolwentów z roku 2018 (dla wyniku ogółem).

3.10. Kierunek zarządzanie II stopień, studia niestacjonarne

Rok 2019:

- o liczba absolwentów, których dotyczy raport, ogółem – 29;
- o w okresie objętym badaniem występują w rejestrach ZUS - 28 (96,6%);
- o w okresie objętym badaniem nie występują w rejestrach ZUS – 1 (3,4%);

- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu – 89,6%;
- o procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu – 3,4%;
- o procent miesięcy po uzyskaniu dyplomu, w których przeciętny absolwent studiował na innych programach studiów – 3,4%.

Poszukiwanie pracy

Tabela 43. Czas poszukiwania pracy.

Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	- *	- *	1,11
pierwszej pracy na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu	- *	- *	0,96

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wartości stopy rejestrowanego bezrobocia w Polsce według GUS na koniec roku:

- o 2019 - 5.2%;
- o 2020 - 6.2%.

Tabela 44. Procent absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie bycia bezrobotnym ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	11,5	66,7	17,2
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	7,7	66,7	13,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Powyższe dane (tabele 19 i 20) warto uzupełnić informacją, iż 85.2% absolwentów szukało pierwszej pracy przez mniej niż 1 miesiąc, a 84% absolwentów krócej niż 1 miesiąc szukało pierwszej pracy na umowę o pracę. Okres poszukiwania pracy był nieco krótszy niż w przypadku absolwentów z roku 2018. Jednocześnie odsetek absolwentów, którzy doświadczyli bezrobocia nieco wzrósł.

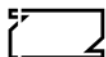

Tabela 45. Względny Wskaźnik Bezrobocia.

Względny Wskaźnik Bezrobocia ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	0,86	4,01	1,18
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	0,72	4,45	1,11

¹. Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których mieszkali w okresie objętym badaniem. Interpretacja: wartości WWB poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie ryzyko bezrobocia wśród absolwentów było w okresie badania niższe niż stopa bezrobocia w ich powiatach zamieszkania. Im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja absolwentów na rynku pracy w powiatach ich zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wartość WWB pokazujący sytuację absolwentów na lokalnym rynku pracy ogółem nieznacznie wzrósł. Jest on generowany głównie przez absolwentów, którzy przed uzyskaniem dyplomu nie mieli doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia. Szczegółowa analiza miesięcznej dynamiki WWB wskazuje jednak, że jego znaczący wzrost przypadał na szczyt pandemii⁵.

Tabela 46. Doświadczenie jakiegokolwiek pracy.

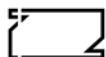
Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie jakiegokolwiek pracy ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	96,2	66,7	93,1
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplom	96,2	66,7	93,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Pomimo pandemii w stosunku do absolwentów sprzed roku wyraźnie wzrósł (10 pkt. procentowych) odsetek osób, które do momentu badania miały doświadczenie jakiegokolwiek pracy. Odsetki te są szczególnie wysokie wśród absolwentów, którzy przed uzyskaniem dyplomu mieli jakiegokolwiek doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia. Sytuacja taka, wydaje się naturalna wśród absolwentów studiów

⁵ Raport wygenerowany z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów dla analizowanego kierunku: Poszukiwanie pracy i bezrobocie, s. 6

niestacjonarnych. Warto jednak odnotować, że także wśród osób bez doświadczenia pracy etatowej lub samozatrudnienia odsetek osób, które miały doświadczenie jakiegokolwiek pracy po uzyskaniu dyplomu wzrósł (o ponad 25 pkt. procentowych).

Tabela 47. Doświadczenie pracy na umowę o pracę.

Procent absolwentów, którzy mieli doświadczenie pracy na umowę o pracę...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	92,3	33,3	86,2
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	92,3	33,3	86,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Odsetek osób posiadających doświadczenie pracy na umowę o pracę wśród absolwentów studiów niestacjonarnych jest bardzo wysoki i wyższy niż wśród absolwentów z roku 2018 (o ponad 11 pkt. procentowych). Jednocześnie wyraźnie widać, że sytuacja zawodowa absolwentów, którzy w trakcie studiów nie pracowali jest zdecydowanie gorsza niż absolwentów, którzy aktywność zawodową łączy ze studiowaniem w trybie niestacjonarnym. Można również przypuszczać, że pandemia w większym stopniu negatywnie wpłynęła na losy absolwentów, którzy przed uzyskaniem dyplomu nie pracowali niż tych, którzy byli już aktywni na rynku pracy.

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w analizowanym okresie wynosiło (dane GUS):

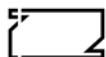
- o rok 2019 – 5181,63;
- o rok 2020 – 5481,31.

Tabela 48. Średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł.

Średnie miesięczne wynagrodzenia ze wszystkich źródeł ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	- * zł	- * zł	4539,16 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	- * zł	- * zł	4400,61 zł

* W systemie ELA brak danych dla poszczególnych kategorii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Z tabeli wynika, że zarobki absolwentów w pierwszych dwóch latach kształtują się poniżej średniej krajowej, wzrastają jednak wraz ze wzrostem doświadczenia zawodowego. Widoczny jest również wzrost wynagrodzeń w stosunku do roku ubiegłego (ok. 500 zł).

Tabela 49. Średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę.

Średnie miesięczne wynagrodzenia z tytułu umów o pracę ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	- zł	- zł	4712,01 zł
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	- zł	- zł	4573,71 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Wyższe od zarobków ze wszystkich źródeł są te uzyskiwane z tytułu umów o pracę. Także w stosunku do absolwentów z roku ubiegłego widoczny jest wyraźny wzrost (ponad 700 zł). Porównując dane do roku ubiegłego należy oczywiście pamiętać o wzroście płac w sektorze przedsiębiorstw. Należy zwrócić również uwagę na medianę zarobków badanych absolwentów, która na koniec roku 2020 wynosiła 4068,14 zł.

Tabela 50. Względny Wskaźnik Zarobków.

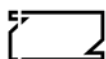
Względny Wskaźnik Zarobków absolwentów ...			
	Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Osoby, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu	Ogółem
do 31.12.2020	-	-	0,92
w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	-	-	0,9

Interpretacja: 1 to średnia wartość w powiecie zamieszkania absolwenta. Wartość powyżej 1 oznacza, że wynagrodzenia absolwentów są wyższe niż w ich powiatach zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Względny Wskaźnik Zarobków studentów niestacjonarnych studiów II stopnia na kierunku zarządzanie zbliża się do średnich zarobków w powiatach ich zamieszkania.

Innym źródłem informacji o losach absolwentów kierunku jest badanie cyklicznie realizowane przez Biuro Karier i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym

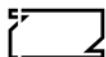
PL⁶. Jego istotnym ograniczeniem jest stosunkowo niski odsetek absolwentów biorących w nim udział. W pierwszym badaniu zrealizowanym w roku 2020 obejmującym absolwentów rok po ukończeniu studiów zebrano łącznie 472 kwestionariusze, w tym 63,3% kompletnie wypełnionych. Informację dotyczącą ukończonego kierunku podało 397 osób, w tym 47 z Wydziału Zarządzania (23 osoby z kierunku *finanse i rachunkowość*, 8 osób z kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* oraz 16 z kierunku *zarządzanie*). Drugie badanie zrealizowane w tym samym roku objęło absolwentów, którzy ukończyli studia 3 lata wcześniej. Do Biura Karier spłynęło łącznie 450 wypełnionych kwestionariuszy, w tym 72,0% kompletnie wypełnionych. W badaniu udział wzięło 20 absolwentów Wydziału Zarządzania (1 osoba z kierunku *finanse i rachunkowość*, 3 osoby z kierunku *marketing i komunikacja rynkowa*, 16 osób z kierunku *zarządzanie*). Pozwala to wyłącznie na charakterystykę losów absolwentów Wydziału, a nie poszczególnych kierunków. Szczególnie w odniesieniu do absolwentów sprzed trzech lat prezentowane dane mają jedynie poglądowy charakter. W tabeli 51 zestawiono najważniejsze dane z obydwu badań⁷.

Tabela 51. Charakterystyka zbiorcza losów zawodowych absolwentów Wydziału Zarządzania rok i trzy lata po ukończeniu studiów.

Lp.	Charakterystyka	1 rok	3 lata
1.	Liczba badanych	47	20
2.	Status zatrudnienia:		
	Pracujący	31	18
	Niepracujący	5	4
	Przedsiębiorcy	-	1
3.	Relacja: wykonywany zawód – ukończony Wydział PL:		
	Praca w wyuczonym zawodzie	24	13
	Praca w innym zawodzie	7	5
4.	Forma zatrudnienia:		
	Umowa na okres próbny	-	-
	Umowa na czas określony	15	6
	Umowa na czas nieokreślony	9	11
	Umowa na zastępstwo	-	-
	Umowa zlecenia, o dzieło	7	-
	Inne	-	1
5.	Wielkość przedsiębiorstwa:		
	Duże przedsiębiorstwo (powyżej 250 pracowników)	9	7
	Średnie przedsiębiorstwo (50 - 249 pracowników)	4	6
	Małe przedsiębiorstwo (10 - 49 pracowników)	8	2
	Mikroprzedsiębiorstwo (do 9 pracowników)	10	3
6.	Zajmowane stanowisko:		
	Kierownicze	2	2
	Samodzielne (np. specjalista)	17	8
	Podległe (np. asystent)	10	5
	Pracownik fizyczny	1	4
	Inne stanowisko	1	1

⁶ Dane w tej części opracowania zaczerpnięto z dokumentu „Zbiorcze wyniki badania absolwentów Politechniki Lubelskiej w roku 2020 po roku i po trzech latach od ukończenia studiów” opracowanego przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia dr Annę Arent.

⁷ Tabela nie zawiera liczby braków odpowiedzi w poszczególnych kryteriach. Różnice w łącznej liczbie uzyskanych odpowiedzi wynikają z niekompletności części odesłanych kwestionariuszy.

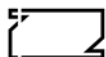
7.	Okres poszukiwania pracy:		
	Do miesiąca	9	5
	Od 2 m-cy do 6 m-cy	10	6
	Od 7 m-cy do 12 m-cy	1	1
	Powyżej 12 m-cy	-	-
	Nie szukałem/am, jest to pracodawca, u którego pracowałem/am podczas studiów	11	6
Nie szukałem/am, jest to moja firma rodzinna		-	-
8.	Zmiana pracodawcy:		
	Pierwszy pracodawca	17	6
	Drugi lub trzeci pracodawca	13	10
	Czwarty lub piąty pracodawca	1	1
Więcej niż piąty pracodawca		-	1
9.	Liczba bezrobotnych absolwentów:	5	4
	W tym nie poszukuje pracy	2	2
	Do 3 miesięcy	1	-
	Od 4 do 6 miesięcy	2	-
	Od 7 do 12 miesięcy	2	-
Powyżej 1 roku		-	4
10.	Struktura zarobków:		
	Poniżej 2000 zł	7%	11%
	2000-2999 zł	73%	50%
	3000-4999 zł	20%	29%
5000 zł i powyżej		-	11%
11.	Formy doskonalenia kwalifikacji zawodowych:		
	Szkolenia, kursy branżowe	52,8%	43,5%
	Kursy językowe	11,1%	8,7%
	Konferencje branżowe	5,6%	-
	Inne studia I stopnia	5,6%	4,3%
	Studia magisterskie	38,9%	13,0%
	Studia podyplomowe	2,8%	4,3%
Studia doktoranckie	-	-	
Nie podnoszę swoich kwalifikacji		19,4%	43,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Oceniając znaczenie wybranych czynników dla uzyskania i utrzymania pracy przez absolwentów Wydziału Zarządzania wskazywali oni przede wszystkim na ukończenie określonego kierunku studiów (absolwenci rok po ukończeniu studiów – średnia 3,90; absolwenci 3 lata po ukończeniu studiów – średnia 3,50) oraz odbyte praktyki zawodowe (absolwenci rok po ukończeniu studiów - średnia 3,07) i ukończenie uczelni technicznej (absolwenci 3 lata po ukończeniu studiów - średnia 3,06).

Absolwenci Wydziału badani rok po ukończeniu studiów za wiedzę i umiejętności najbardziej przydatne w rozwijaniu kompetencji zawodowych uznali: wykorzystywanie komputerów (3,63), diagnozowanie problemów (3,57), poznawanie specyfiki zawodu i środowiska pracy (3,49), orientację w przepisach branżowych i procedurach (3,40), szybkie poznawanie dokumentacji technicznej i organizacyjnej (3,20) oraz kalkulowanie kosztów i efektywności przedsięwzięć (3,11). W najmniejszym stopniu wiedza i umiejętności zdobyte przez absolwentów Wydziału są przydatne w rozwijaniu kompetencji projektowania technicznego obiektów i procesów (1,89), co jest w pełni zrozumiałe biorąc pod uwagę ukończone przez nich kierunki studiów.

Absolwenci Wydziału badani 3 lata po ukończeniu studiów za wiedzę i umiejętności najbardziej przydatne w rozwijaniu kompetencji zawodowych uznali: diagnozowanie

problemów (3,55), wykorzystywanie komputerów w pracy zawodowej (3,36), kierowanie zespołem (3,32) oraz rozwiązywanie problemów (np. technicznych – awaria) (3,14).

Niewielka liczba absolwentów biorących udział w badaniu po roku i po trzech latach od ukończenia studiów nie pozwala na porównywanie obydwu grup. Również wnioskowanie o sytuacji absolwentów po trzech latach od ukończenia studiów obarczone jest dużym ryzykiem błędu. Warto jednak śledzić wyniki badań systematycznie przeprowadzanych przez Biuro Karier w celu wychwycenia pewnych trendów, które mogą stanowić przyczynek do bardziej pogłębionych analiz dla rad programowych, w tym doskonalenie procesu jakości kształcenia. W tej ostatniej grupie pewien niepokój budzić może wysoki odsetek absolwentów, którzy zadeklarowali, iż nie podnoszą swoich kompetencji zawodowych. Może to stanowić przesłankę dla nauczycieli akademickich, aby w większym stopniu zwracali uwagę na osiąganie przez studentów efektów uczenia się związanych z uczeniem się przez całe życie.

4. Wyniki oceny zajęć przez studentów za rok akademicki 2019/2020

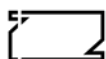
Proces ankietyzacji przeprowadzony został w oparciu o kwestionariusz wprowadzony Zarządzeniem Nr R-59/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 17 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych elementów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ankietyzacja została przeprowadzona w semestrze zimowym i letnim. Z uwagi na problemy techniczne (generowanie raportów) w semestrze zimowym wyniki przedstawiono bez podziału na kierunki.

Badanie ankietowe zostało przygotowane przez mgr W. Kulika (specjalista ds. technik informacyjnych w Wydziale Zarządzania) i przeprowadzone w formie elektronicznej przy użyciu systemu Wirtualny Dziekanat. W semestrze zimowym spośród 1230 studiujących na Wydziale Zarządzania, w badaniu udział wzięło 1175 studentów, co stanowi 95,52%. W semestrze letnim spośród 1173 studiujących na Wydziale Zarządzania, w badaniu udział wzięło 1136 studentów, co stanowi 96,85%. Zarówno w przypadku studentów I jak i II stopnia oraz studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przekroczony został minimalny wymagany próg 30% frekwencji.

Raport z badań został przygotowany przez dr A. Surowiec - członka WKds.JK w oparciu o raporty wygenerowane z systemu przez mgr W. Kulika.

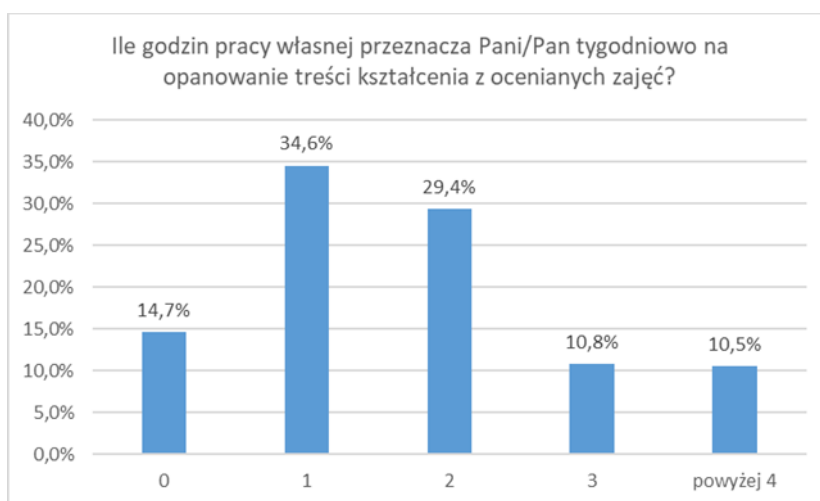
4.1. Semestr zimowy

Studenci Wydziału Zarządzania wysoko ocenili jakość procesu dydaktycznego realizowanego przez kadrę akademicką prowadzącą zajęcia na Wydziale. Średnia dla całego Wydziału to 4,64. Zgodnie z interpretacją przyjętą w Zarządzeniu Nr R-59/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej odpowiada to ocenie dobry plus.

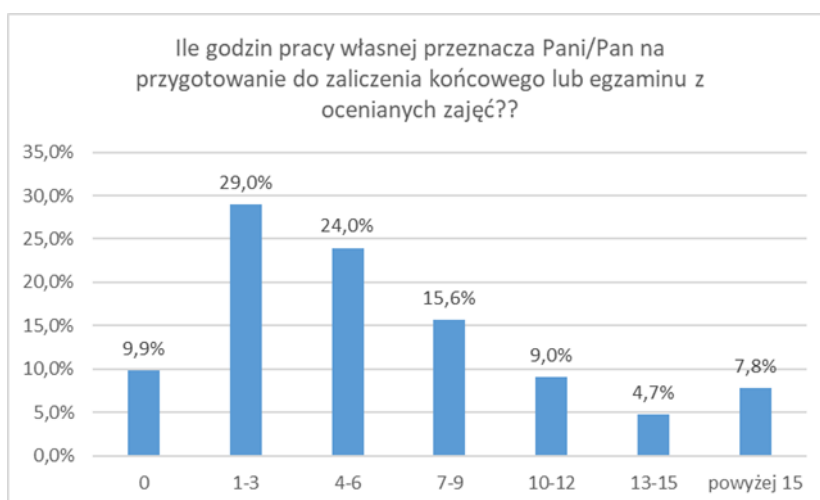

Różnice w ocenie poszczególnych aspektów składających się na ocenę zajęć są niewielkie i wahają się od 4,58 do 4,71. Najwyżej oceniony aspekt to „Kulturalne odnoszenie się do studentów (szacunek, życzliwość, otwartość wobec studentów)” a najniżej „Prowadzenie zajęć w sposób przystępny i zrozumiały”.

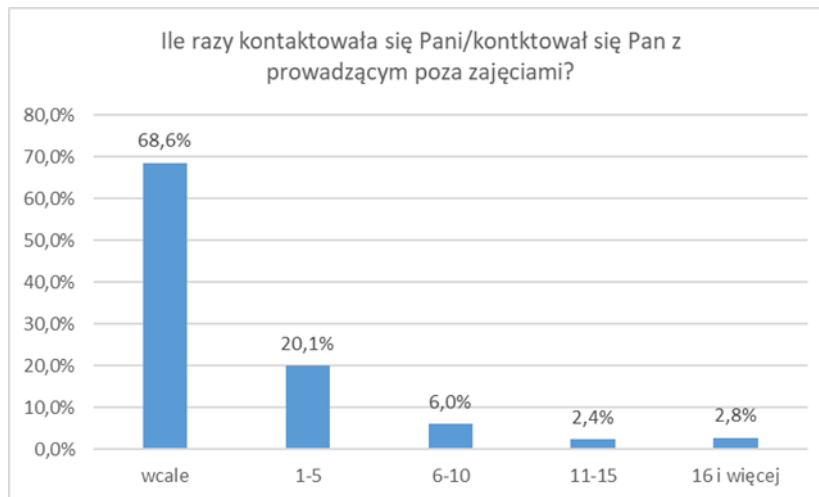
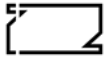
Poziom uczestnictwa studentów w zajęciach kształtuje się na wysokim poziomie. Ponad 70% badanych deklaruje, iż uczestniczy we wszystkich lub ponad $\frac{3}{4}$ zajęć. Niski jest natomiast nakład pracy własnej studenta – jedynie 21,3% badanych deklaruje, że na opanowanie treści kształcenia poświęca trzy godziny lub więcej tygodniowo. Studenci rzadko też korzystają z konsultacji. Szczegółowe wyniki dla poszczególnych kierunków studiów zawierają wykresy 1-3.

Wykres 1. Przeciętny dodatkowy czas w tygodniu przeznaczany na naukę (rozkład odpowiedzi).
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

Wykres 2. Czas przeznaczany na przygotowanie do zaliczenia końcowego lub egzaminu (rozkład odpowiedzi).
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

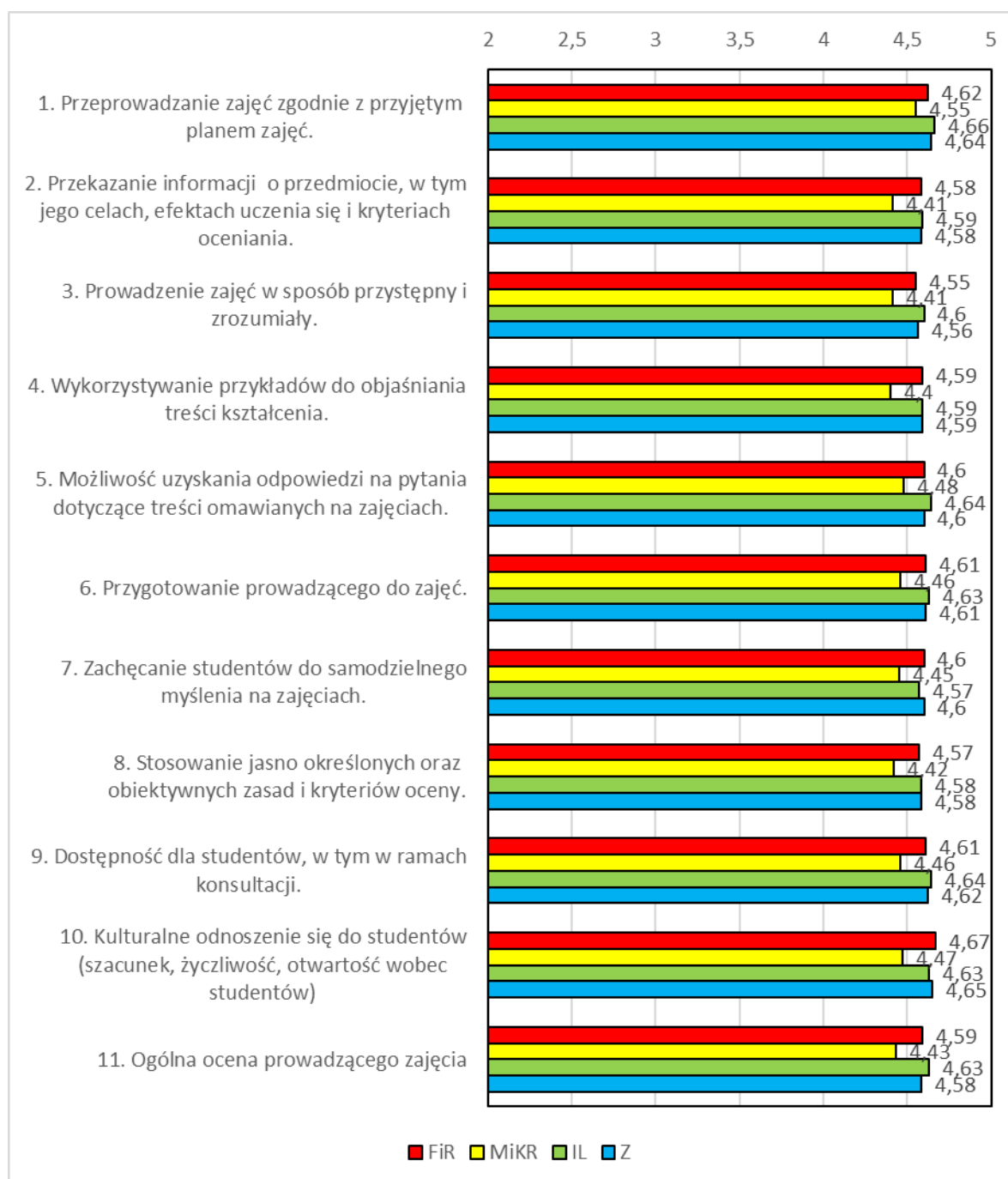
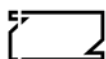
Wykres 3. Przeciętny stopień uczestnictwa w konsultacjach.

Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

4.2. Semestr letni

Studenci Wydziału Zarządzania wysoko ocenili jakość procesu dydaktycznego realizowanego przez kadrę akademicką prowadzącą zajęcia na Wydziale. Średnia dla wszystkich nauczycieli ogółem wyniosła 4,55 co oznacza ocenę dobrą plus.

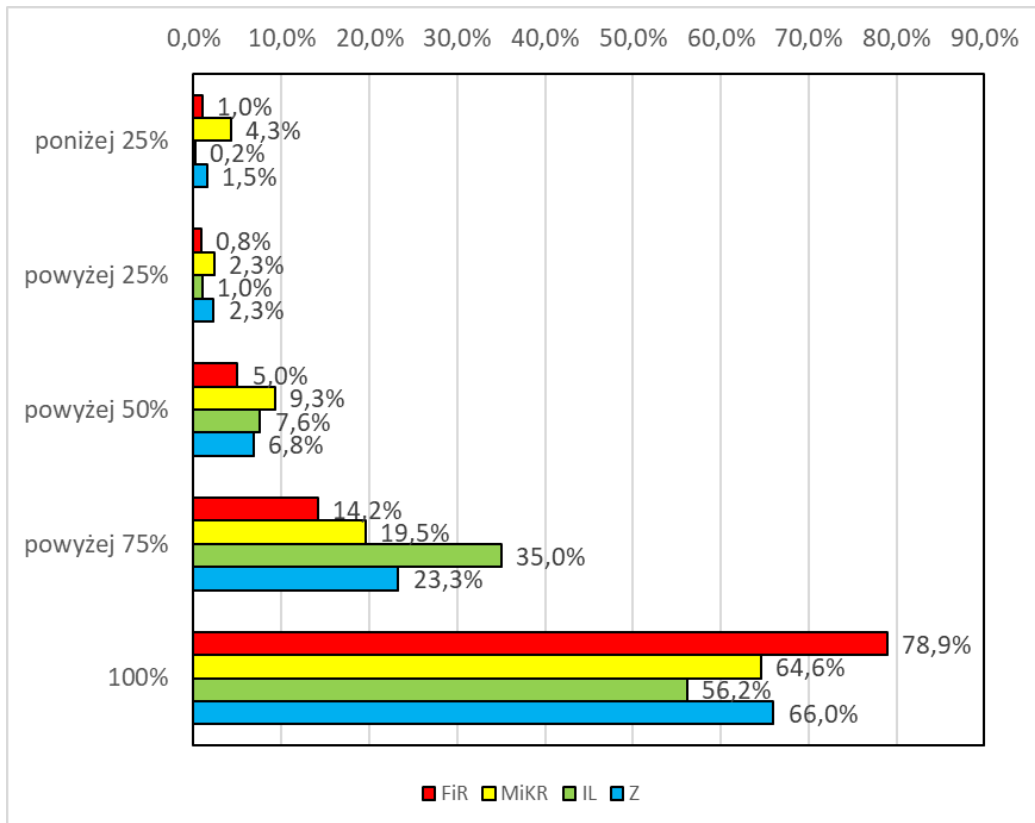
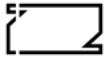
Zaobserwowane wyniki w niewielkim tylko stopniu były zróżnicowane ze względu na kierunek studiów osób oceniających. Można jednak zauważyć tendencję, polegającą na tym, że studenci kierunku *marketing i komunikacja* rynkowa oceniają prowadzących nieco niżej niż studenci pozostałych kierunków na Wydziale (wykres 4).

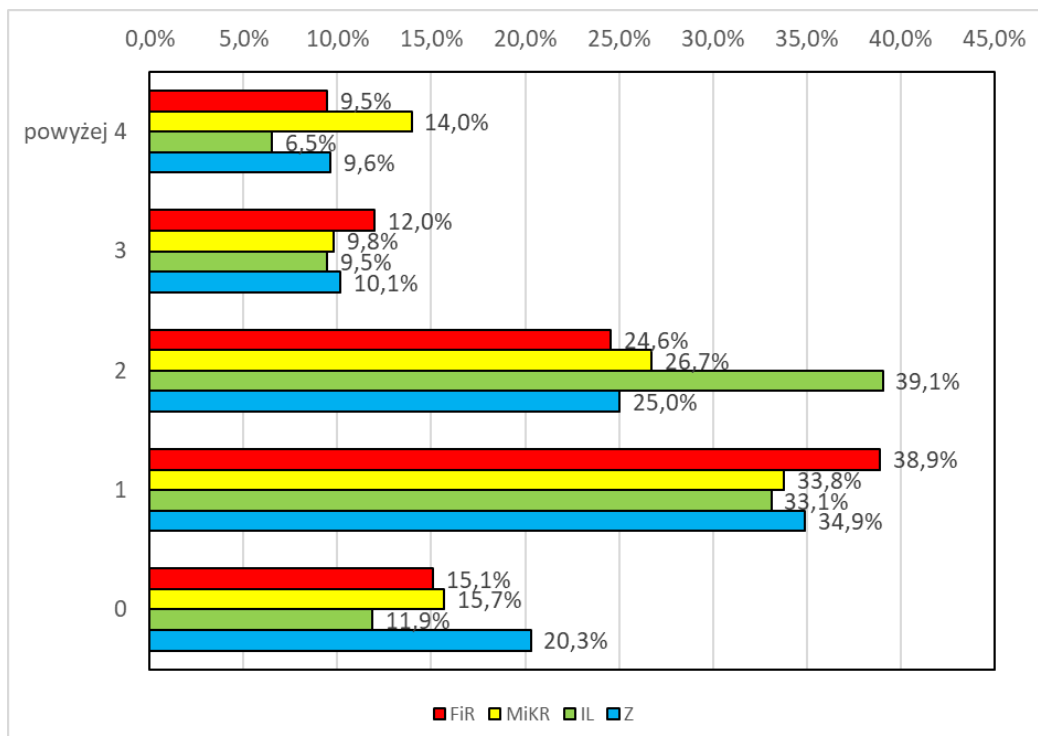
Wykres 4. Średnia ocena za semestr letni dla poszczególnych aspektów zawartych w kwestionariuszu oceny zajęć przez studentów dla poszczególnych kierunków.
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

Poziom uczestnictwa studentów w zajęciach kształtuje się na zróżnicowanym poziomie. Frekwencję na poziomie 100% obecności na zajęciach deklaruje najwięcej studentów kierunku *finanse i rachunkowość* (78,9%) a najmniej – kierunku *inżynieria logistyki* (56,2%). Poniższe wykresy 5 - 8 zawierają dokładne dane w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów.

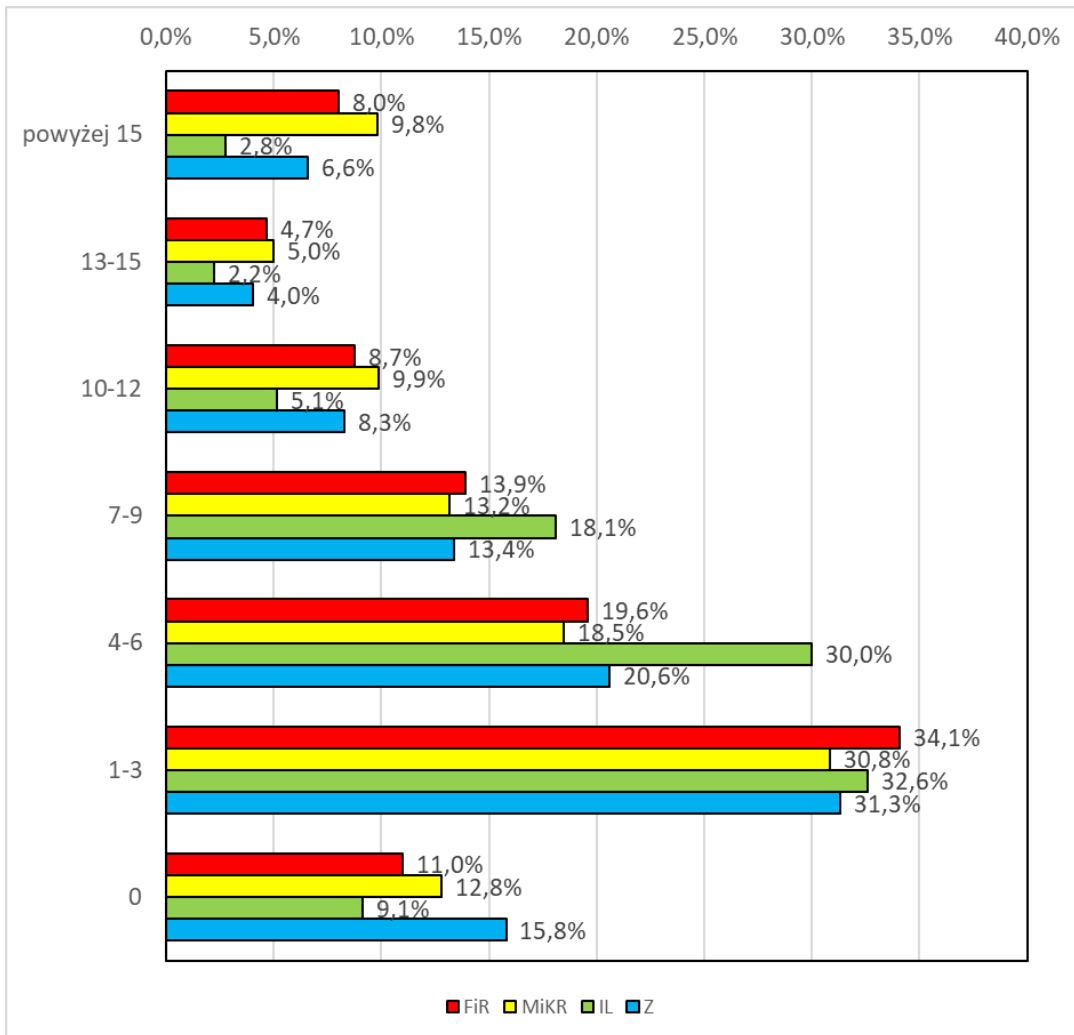
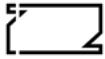

Wykres 5. Przeciętny stopień uczestnictwa studentów poszczególnych kierunków w zajęciach.
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

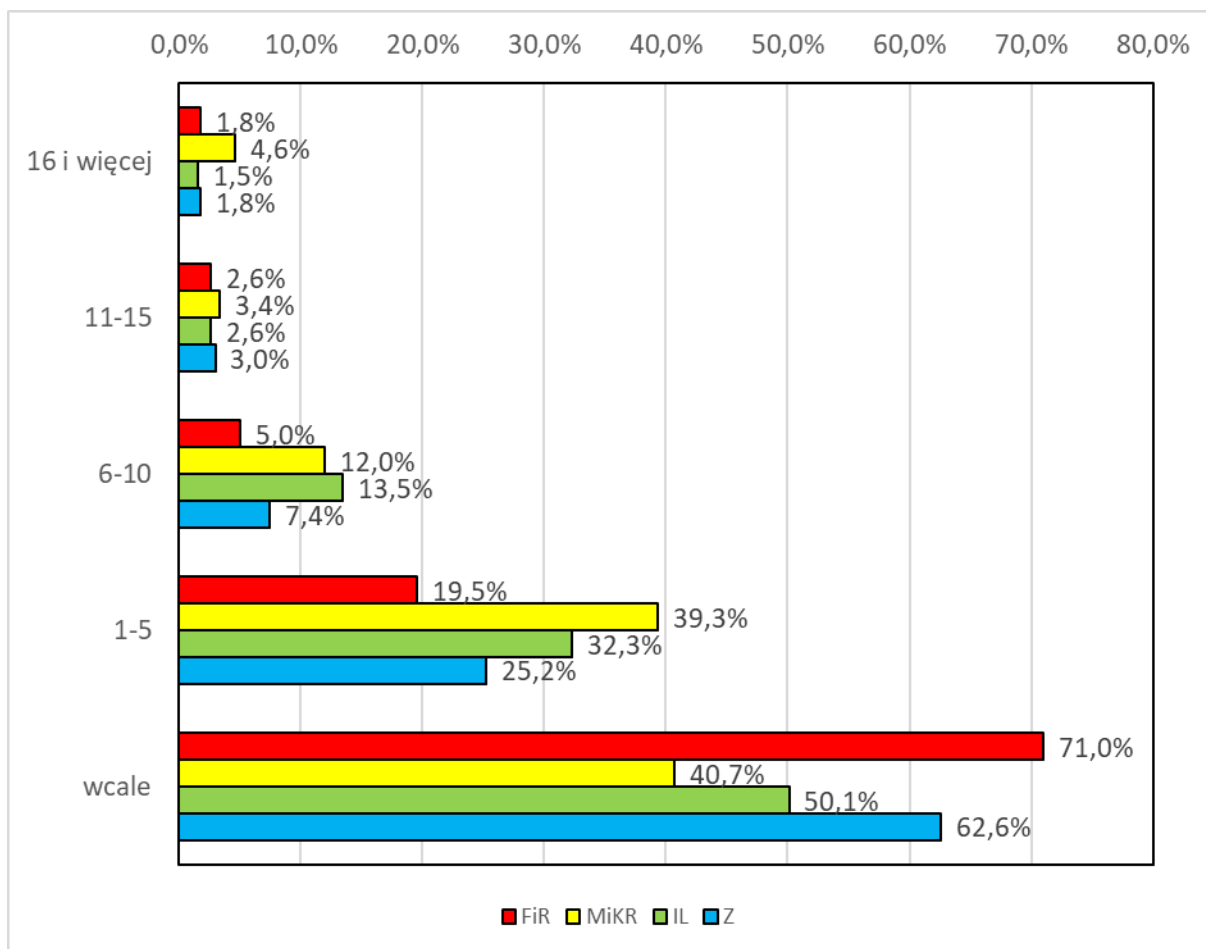
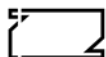

Wykres 6. Przeciętny dodatkowy czas w tygodniu przeznaczany przez studenta na opanowanie treści kształcenia z ocenianych zajęć.
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

Wykres 7. Przeciętny czas pracy własnej studenta przeznaczany na przygotowanie do zaliczenia końcowego lub egzaminu z ocenianych zajęć.

Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

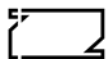

Wykres 8. Przeciętny stopień uczestnictwa w konsultacjach studentów poszczególnych kierunków.
Źródło: Sprawozdanie z ankietyzacji studentów WZ w roku akademickim 2020/ 2021.

Podsumowując, w semestrze zimowym najwyżej oceniono kulturalne odnoszenie się do studentów. W semestrze letnim najwyżej ocenianym aspektem było przeprowadzanie zajęć zgodnie z przyjętym planem zajęć oraz kulturalne odnoszenie się do studentów. Relatywnie niżej studenci oceniali aspekt dotyczący prowadzenia zajęć w sposób przystępny i zrozumiały – jest to już pewną normą od lat i dotyczy wszystkich kierunków.

Uczestnictwo studentów w zajęciach utrzymuje się na satysfakcjonującym poziomie, natomiast względnie niski pozostaje nakład pracy własnej studenta. W semestrze letnim największy poziom zaangażowania studentów, wyrażony ich uczestnictwem w zajęciach, prezentowali studenci kierunku *finanse i rachunkowość*, najniższy natomiast kierunku *inżynierii logistyki*. Większość badanych studentów na przygotowanie się do zaliczeń/egzaminów poświęca od 1 do 3 godzin, a w trakcie semestru przeznaczają na pracę własną nie więcej niż 2 godziny tygodniowo. Stosunkowo małe jest też uczestnictwo studentów w konsultacjach.

W analizowanym roku akademickim, wyniki dla kierunków poddanych ocenie przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w semestrze letnim są porównywalne. Jedynie wynik oceny studentów studiów niestacjonarnych kierunku

marketing i komunikacja rynkowa jest znacząco niższy od oceny studentów stacjonarnych tego kierunku.

Pełne sprawozdanie z oceny zajęć przez studentów w roku akademickim 2019/2020 zawiera Załącznik 2.

5. Ocena jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Wydziale⁸

5.1. Finanse i rachunkowość

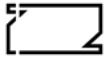
Rada Programowa kierunku *finanse i rachunkowość* przedstawiła obszerne dane pozwalające na określenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w programie studiów, praktyk oraz procesu dyplomowania oraz płynące z nich wnioski. Pełne sprawozdanie Rady zawiera Załącznik 3.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

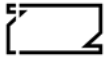
- W pierwszym semestrze studenci mieli największe problemy z osiągnięciem efektów uczenia się w zakresie wiedzy z przedmiotu *Podstawy marketingu* – 30,9% studentów nie uzyskało w pierwszym terminie pozytywnej oceny z treści wykładowych tego przedmiotu. Kłopotów z uzyskaniem efektów uczenia się przysporzył studentom także przedmiot *Finanse* - 17,3% słuchaczy w pierwszym terminie nie zdało egzaminu. Efekty z zakresu umiejętności najtrudniej było opanować studentom z przedmiotu *Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie*.
- Analiza rozkładu ocen w pierwszym semestrze potwierdza, że studenci mieli najwięcej problemów z nabyciem efektów uczenia się z przedmiotu *Podstawy marketingu*. Problem ten dotyczy jednak tylko studentów stacjonarnych. Stosunkowo niską średnią ocen w pierwszym terminie uzyskali studenci studiów dziennych także na zaliczeniu wykładu z *Rachunku kosztów w przedsiębiorstwie* wyniosła ona 3,4. Problemy z uzyskaniem efektów uczenia się z przedmiotu *Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie* mieli także studenci zaoczní. Średnia ich ocen z wykładu wyniosła 3,1 a z ćwiczeń zaledwie 2,5, co oznacza, że to ten przedmiot był dla studentów najtrudniejszy w pierwszym semestrze. Studenci zaoczní mieli także wyraźne problemy z uzyskaniem efektów uczenia się z zakresu wiedzy jak i umiejętności z przedmiotu *Matematyka*. Średnia ocen z wykładu wyniosła zaledwie 3,0, a z ćwiczeń 3,1.
- Na drugim semestrze najwięcej problemów studentom przysporzyło przyswojenie wiedzy i umiejętności w ramach przedmiotu *Finanse publiczne* – w tym przypadku 12,7% osób nie uzyskało pozytywnej oceny w pierwszym podejściu z wykładu i 21,6% z ćwiczeń. Efekty z wiedzy trudno było osiągnąć także studentom z przedmiotu *Zastosowanie matematyki w finansach i bankowości* - 16,6% słuchaczy nie zaliczyło w pierwszym terminie wykładu. Warto jednak zauważyć, że opanowanie umiejętności kształtowanych przez ten przedmiot studenci już pierwszym terminie w większości potwierdzili (94,1% studentów zaliczyło ćwiczenia przy pierwszym podejściu).

---

⁸ Dane zawarte w tej części raportu pochodzą ze sprawozdań Rad Programowych i dotyczą głównych wniosków płynących z prowadzonych analiz oraz najważniejszych działań. Pełne sprawozdania zawierają załączniki 4-7.

- Rozkład ocen z przedmiotów drugiego semestru wskazuje, że na studiach stacjonarnych ponadprzeciętnie nisko zostały osiągnięte efekty uczenia się z zakresu wiedzy z przedmiotu *Zastosowanie matematyki w finansach i bankowości* (średnia ocen w pierwszym terminie wyniosła 3,4 przy średniej z wszystkich przedmiotów wynoszącej w semestrze drugim studiów dziennych 3,9), a na studiach niestacjonarnych efekty z zakresu umiejętności z przedmiotu *Rachunkowość finansowa* (średnia ocen z ćwiczeń wyniosła 3,2 przy średniej z wszystkich przedmiotów 3,9). Ponadprzeciętnie wysoko osiągnięto efekty uczenia się z przedmiotu *Ekonomika zasobów ludzkich*. Zarówno wykłady jak i ćwiczenia na studiach niestacjonarnych z przedmiotu *Ekonomika zasobów ludzkich* studenci ukończyli z wynikami bardzo dobrymi (brak zróżnicowania ocen), co może sugerować konieczność rozważenia zmiany sposobu oceny osiąganych efektów z tego przedmiotu.
- W trzecim semestrze najtrudniejsze dla studentów, podobnie jak przed rokiem okazały się być do uzyskania efekty z przedmiotu *Ekonometria* - studenci mieli największe problemy z osiągnięciem efektów z zakresu umiejętności. W pierwszym terminie pozytywną ocenę z ćwiczeń zdobyło zaledwie 60,2% studentów, a po drugim podejściu wciąż 21,1% słuchaczy nie potwierdziło opanowania umiejętności z zakresu *Ekonometrii*.
- Oceny uzyskane przez studentów stacjonarnych i niestacjonarnych trzeciego semestru potwierdzają, że najtrudniej studentom osiągać efekty z *Ekonometrii*, głównie dotyczy to umiejętności, ale efekty z wiedzy także w przeważającej mierze osiągnięte są zaledwie dostateczne. Ponadto także względnie słabo nabyte zostały efekty z wiedzy w ramach wykładu z *Analizy finansowej* - tak na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych.
- W czwartym semestrze studenci uzyskali bardzo dobre efekty uczenia się, podobnie jak przed rokiem, niemal wszystkie przedmioty przez wszystkich zostały zaliczone w pierwszym podejściu.
- Na studiach stacjonarnych w czwartym semestrze najniższą średnią w pierwszym podejściu uzyskali studenci w ramach wykładu z przedmiotu *Współpraca podmiotu gospodarczego z bankiem* (3,85). Na studiach niestacjonarnych najniższą średnią ocen pierwszego podejścia uzyskali studenci z laboratorium z przedmiotu *e-biznes* (3,4) oraz z wykładu z *Zasad wyceny i ewidencji instrumentów finansowych*.
- Na piątym semestrze studentom najtrudniej osiągnąć efekty z umiejętności kształtowanych w ramach przedmiotu *Biznes plan*. W pierwszym terminie umiejętności tych nie potwierdziło 15,5% studentów.
- Na piątym semestrze studenci największe problemy mieli z osiągnięciem efektów z umiejętności kształtowanych w ramach przedmiotu *Biznes plan*. W pierwszym terminie umiejętności tych nie potwierdziło 15,5% studentów.
- Analiza rozkładu ocen wskazuje, że problem z osiągnięciem efektów z zakresu umiejętności kształtowanych w ramach przedmiotu *Biznes plan* dotyczy wyłącznie studentów studiów niestacjonarnych. W pierwszym terminie ich uśredniona ocena z projektu wyniosła zaledwie 2,7 (na studiach stacjonarnych 4,4). Rozkład ocen na

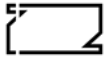

piątym semestrze z przedmiotu *Rachunkowość handlowa* wskazuje na brak ich zróżnicowania – zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych, w ramach wykładu jak i ćwiczeń. Sugeruje to niewłaściwe zastosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się dla tego przedmiotu.

- Na szóstym semestrze przedmiotowe efekty uczenia się studenci w zdecydowanej większości uzyskali już w pierwszym terminie. Jedynie z osiągnięciem efektów z przedmiotu *Rachunkowość zarządcza* część studentów miała problemy, gdyż 11,7% słuchaczy nie zaliczyło w pierwszym terminie odpowiednio wykładu i ćwiczeń.
- Analiza rozkładu ocen z poszczególnych przedmiotów semestru 6 zwraca uwagę na stosunkowo niskie na tle innych oceny efektów z przedmiotu *Rachunkowość zarządcza* oraz z wykładów *Zarządzanie relacjami z klientami na rynkach finansowych*. Dotyczy to zarówno studentów dziennych jak i zaocznych.
- Zbiorcze zestawienie terminów osiągnięcia założonych efektów uczenia się wskazuje, że największe problemy mają studenci z zaliczeniem pierwszego semestru. Na studiach stacjonarnych ponad 89,5% studentów uzyskuje jednak pozytywną ocenę już w pierwszym terminie pierwszego semestru. Od drugiego semestru wartość ta wzrasta osiągając ponad 91,0%. Z kolei w trzecim semestrze niemal wszyscy uzyskują założone na dany semestr efekty uczenia się po pierwszym podejściu (97,2%). Na studiach niestacjonarnych syndrom „odsiewu” w pierwszym semestrze studiów niestacjonarnych, jest znacznie wyraźniejszy – semestr ten ukończyło w minionym roku zaledwie 77,3% studiujących zaocznie. Na studiach zaocznych osiągnięcie założonych efektów uczenia się niemal na każdym semestrze wymagało więcej czasu, wyjątek stanowił jedynie semestr drugi. Dla studentów niestacjonarnych trudnym okazał się być w analizowanym roku akademickim także semestr trzeci – ocenę pozytywną w pierwszym terminie zdobyło zaledwie 87,9%, a po trzech terminach było to jedynie 91,0% studentów.
- Wskaźnik powtarzalności semestrów i lat wynosi 0. Wskaźnik powtarzalności przedmiotów jest niski na studiach stacjonarnych (1 przedmiot), nieco wyższy na studiach niestacjonarnych (7 przedmiotów). Duża jest natomiast liczba skreśleń studentów (objęła w minionym roku 24 osoby). Szczególnie wysoki jest wskaźnik skreśleń studentów po pierwszym roku – łącznie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 16 osób, z czego samodzielne rezygnacje studentów stanowiły przyczynę w zaledwie 43% przypadków.

Wnioski dotyczące osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się dla pracy dyplomowej

- Na podstawie wyników egzaminów dyplomowych można stwierdzić, że kierunkowe efekty uczenia się przypisane do pracy dyplomowej zostały osiągnięte, ale stopień ich osiągnięcia jest wyraźnie niższy niż w poprzednim roku akademickim. Średnia ocen z egzaminu dyplomowego wyniosła 4,05 na studiach stacjonarnych i zaledwie 3,37 na studiach niestacjonarnych. Średnia ocen dyplomowych na studiach dziennych wyniosła 4,48, a na studiach niestacjonarnych 4,05.
- Odsetek osób podchodzących do egzaminu dyplomowego w terminie znacząco różni się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. W pierwszym przypadku jest on bardzo wysoki i wyniósł w analizowanym roku akademickim ponad 93%, w drugim przypadku z kolei jest on bardzo niski i wynosi zaledwie 33,3%. Wpływ na to może

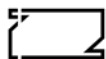

mieć znacznie dłuższy czas jaki mają studenci stacjonarni na przygotowanie pracy dyplomowej od momentu zakończenia ostatniego semestru (semestr ten kończy się po 10 tygodniach). W minionym roku akademickim ostatni zjazd dla studentów zaocznych wypadł stosunkowo późno.

- Odsetek niezdanych egzaminów dyplomowych nie rodzi zastrzeżeń. Na dzień opracowania niniejszej analizy niemal wszyscy dyplomanci, którzy złożyli pracę i podeszli do egzaminu dyplomowego zdali go. Tylko 3 osoby nie zdały egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie, z czego dwie jeszcze czekają na wyznaczenie drugiego terminu egzaminu.
- Nie stwierdzono istotnych różnic między ocenami promotorów i recenzentów.

Wnioski dotyczące oceny rodzajów i form zajęć przez studentów, ocen i opinii pracodawców odnośnie studentów odbywających praktyki

- Opinie pracodawców na temat studentów studiów stacjonarnych kierunku *finanse i rachunkowość*, odbywających zarówno *praktykę I*, jak i *praktykę II* wyrażone w sprawozdaniach są pozytywne. W odniesieniu do studentów studiów stacjonarnych odbywających *I praktykę* najlepiej oceniono ich obowiązkowość, zaangażowanie w pracę oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących w instytucji. Te same cechy praktykantów zyskały także uznanie w opinii pracodawców przyjmujących studentów na *II praktykę*. Zarówno w przypadku *I* jak i *II praktyki* na studiach stacjonarnych najsłabiej oceniono samodzielność praktykantów w działaniu, przy czym ocena tej cechy była pozytywna, gdyż w żadnym przypadku pracodawca nie zasugerował braku tej cechy u studenta (w przypadku studentów na *I* praktyce 50% pracodawców oceniło, że studenci zdecydowanie byli samodzielnymi, a 50%, że raczej byli samodzielnymi, w przypadku studentów na *II* praktyce wskazania te wyniosły odpowiednio 70% i 30%).
- Opinie pracodawców na temat studentów studiów niestacjonarnych kierunku *finanse i rachunkowość* także są pozytywne – dotyczy to zarówno odbywających *I* jak i *II praktykę*. W przypadku studentów odbywających *praktykę* po pierwszym roku najsłabiej oceniono samodzielność w działaniu, przy czym ocena tej cechy i tak była bardzo pozytywna bowiem jako zdecydowanie samodzielnych praktykantów oceniono 70% z nich, natomiast pozostałe 30% było raczej samodzielnymi. W żadnym przypadku pracodawca nie zarzucił studentowi braku samodzielności.
- Zdecydowana większość studentów uzyskała ocenę bardzo dobrą z praktyki. 8 studentów nie zaliczyło jednak w terminie praktyki studenckiej po pierwszym roku studiów stacjonarnych i 3 roku studiów niestacjonarnych. Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych po 3 studentów ostatecznie nie zaliczyło *I praktyki*. Były to jednak osoby, które ostatecznie zrezygnowały ze studiów i dlatego nie podejmowały praktyki. W przypadku praktyki po drugim roku tylko jedna osoba na studiach stacjonarnych nie zaliczyła jej w pierwszym terminie, ostatecznie jednak uzyskała ocenę dostateczną plus. Na studiach niestacjonarnych jedna osoba nie zdołała zaliczyć praktyki w żadnym z regulaminowych terminów.

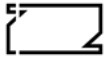

Podsumowanie

W świetle przeprowadzonych analiz, stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz przebieg procesu dydaktycznego na kierunku *finanse i rachunkowość*, podobnie jak w roku ubiegłym, należy ocenić pozytywnie. Zdecydowana większość studentów osiąga zakładane efekty przedmiotowe już w pierwszym terminie, pozwala to osiągnąć im także efekty kierunkowe czego wyrazem są dobre wyniki egzaminów dyplomowych oraz oceny dyplomowe – warto zauważyć, że studenci studiów stacjonarnych wypadają pod tym względem jednak zdecydowanie lepiej niż studenci na studiach niestacjonarnych. Przeprowadzona analiza danych i diagnoza obszarów problemowych pozwoliła na sformułowanie wniosków, jak poniżej:

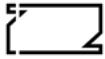
- Analiza obsady dokonana przez pryzmat oceny pracy dydaktycznej pracowników przez studentów nie wskazała rażących nieprawidłowości. Wyjątkowo niską jednak ocenę na tle pozostałych uzyskały zajęcia ćwiczeniowe z *Planowania finansowego w przedsiębiorstwie*. Analiza obsady wskazała, że zajęcia te prowadziła w ocenianym roku akademickim (2020/2021) inna osoba niż w latach ubiegłych. W bieżącym roku akademickim (2021/2022) prowadzenie tych zajęć powierzono z powrotem doświadczonemu prowadzącemu - wykładowcy) co oznacza, że korekta obsady została już wdrożona.
- W przypadku zajęć semestru letniego najniższą ocenę uzyskał prowadzący ćwiczenia z przedmiotu *Współpraca podmiotu gospodarczego z bankiem*. Jest to jednak ocena odpowiadająca ocenie dobrej i nie wskazuje na problem złej obsady w przypadku tego przedmiotu. Warto ponadto zauważyć, że przedmiot ten z uwagi na działania doskonalące program podjęte w minionym roku akademickim, nie znalazł się w planie studiów obowiązującym od bieżącego roku akademickiego.
- Pracodawcy przyjmujący na praktykę studentów kierunku *finanse i rachunkowość* wyrazili na ich temat bardzo pozytywne opinie. Dotyczy to zarówno *I i II praktyki*, tak studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych.
- Zdecydowana większość studentów uzyskała bardzo dobrą ocenę z praktyk, jednak nie wszyscy dopełnili obowiązku zrealizowania praktyki. Przyczyną niewywiązania się z tego obowiązku była najczęściej rezygnacja studenta ze studiów. Dodatkowym utrudnieniem była wciąż trwająca pandemia, która miała wpływ na skłonność przedsiębiorstw do przyjmowania studentów na praktyki, jak również ograniczała możliwości odbycia przez studentów praktyk w regulaminowym terminie. Dlatego ukończenie przez zdecydowaną większość studentów praktyki z oceną bardzo dobrą należy ocenić pozytywnie. Niemniej jednak pewna liczba studentów zaliczyła praktykę dopiero w drugim podejściu – sytuacja taka miała miejsce w przypadku 5 osób studentów pierwszego roku i jednego studenta drugiego roku. Dlatego należy przypomnieć opiekunom praktyk, aby odpowiednio wcześniej informowali studentów o konieczności rozpoczęcia praktyk, tak aby ich zakończenie mogło odbyć się w pierwszym możliwym terminie.
- Biorąc pod uwagę uogólniony (uśredniony) obraz oceny praktyk studenckich, jak również opinie wyrażone przez pracodawców, można stwierdzić, że założone efekty uczenia się określone dla kierunku *finanse i rachunkowość*, podobnie jak w roku ubiegłym, zostały osiągnięte.

- W latach 2018 i 2019 studia stacjonarne I stopnia na kierunku *finanse i rachunkowość* ukończyło łącznie 134 absolwentów, z czego 68 w roku 2018, a 66 w roku 2019. Studia niestacjonarne ukończyło 19 absolwentów w 2019 roku. Średni czas poszukiwania pierwszej pracy etatowej przez absolwentów studiów stacjonarnych po 2019 roku wyniósł 3,4 miesiąca i był dłuższy o 0,7 miesiąca niż przed rokiem. Fakt wydłużenia się czasu poszukiwania pracy jest zjawiskiem negatywnym, a biorąc pod uwagę, że dla dziedziny wynosi on przeciętnie 1,6 miesiąca, może wydawać się wskazane głębsze przeanalizowanie potrzeb pracodawców w celu dostosowywania programu do tych potrzeb. Zaznaczyć jednak należy, że w roku akademickim 2020/2021 Rada Programowa dokonała zmian w programie studiów, przy czym program będzie obowiązywał od roku akademickiego 2021/2022, zatem skutki zmian będzie można obserwować dopiero po skończonym pełnym cyklu uczenia tj. najwcześniej w roku 2024. Dłuższy czas poszukiwania pracy może wynikać także z większych oczekiwań samych absolwentów w stosunku do swojego pierwszego miejsca pracy. Warto zauważyć, że w przypadku absolwentów studiów niestacjonarnych przeciętny czas poszukiwania pierwszej pracy wyniósł zaledwie 1,1 miesiąca i był o 0,5 miesiąca krótszy niż przeciętna dla dziedziny. Prawidłowość konstrukcji programu studiów w stosunku do potrzeb rynku pracy ukazują dwa wskaźniki. Pierwszy to wskaźnik procentu czasu, w którym przeciętny absolwent studiów był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. W przypadku kierunku *finanse i rachunkowość* wyniósł on dla absolwentów studiów stacjonarnych 3,0% (roku) podczas gdy przeciętnie dla dziedziny nauk społecznych było to 3,5%. Drugi to wskaźnik bezrobocia absolwentów studiów stacjonarnych I stopnia w pierwszym roku po dyplomie. Wynosi on dla studiów stacjonarnych 0,50 i jest o 0,11 niższy niż przeciętna dla dziedziny. Niepokoić może jednak wartość analogicznego wskaźnika dla absolwentów studiów niestacjonarnych – wynosi ona 1,51 dla kierunku, wobec 0,61 przeciętnie dla dziedziny.
- Analiza stanowisk pracy absolwentów kierunku ukazuje znaczącą ich zbieżność z sylwetką absolwenta – 8 osób pracuje jako specjalista, 6 jako asystent a jedna na stanowisku kierowniczym – szczególnie jeżeli brać pod uwagę, że 14 z tych osób pracuje w zawodzie a sylwetka absolwenta obejmuje 3 zawody o charakterze specjalisty, 1 asystenta i 2 analityka.
- Niskie są oczekiwania finansowe przebadanych absolwentów zarówno pracujących jak i pozostających bez pracy. 2 osoby niepracujące deklarują chęć zarabiania jedynie na poziomie między 2000 a 2999 zł tj. tyle ile zarabia 13 z 15 badanych absolwentów pracujących, co oznacza gotowość akceptacji zarobków na poziomie zbliżonym do minimalnej krajowej. Trzecia niepracująca osoba ma oczekiwania na poziomie między 3000 a 4999 zł (tyle zarabia także tylko jedna z pracujących już osób). Tylko jeden absolwent wskazał zarobki na poziomie powyżej 5000 zł.

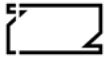
Wskazać należy, że miniony rok akademicki naznaczony był ekstraordynaryjnymi warunkami pracy wymuszonymi uwarunkowaniami pandemicznymi. Mogło to mieć wpływ zarówno na poziom osiągnięcia efektów uczenia się w ramach poszczególnych

przedmiotów jak i efektów kierunkowych. Trudno jest jednak zdiagnozować precyzyjnie skalę tego wpływu.

Zaznaczyć trzeba także, że na podstawie ubiegłorocznej analizy podjęto działania zmierzające do wprowadzenia zmian w programie studiów. Te jednak z uwagi na obowiązujący na Uczelni tryb wdrażania takich zmian obowiązywać będą dopiero od roku akademickiego 2021/2022, w wyniku czego efekty tych zmian będzie można obserwować dopiero w latach przyszłych. W związku z tym w bieżącym roku Rada Programowa zachowała powściągliwość w zakresie formułowania kolejnych zmian programowych. Przeprowadzona analiza pozwoliła jednak sformułować następujące rekomendacje:

- Zaleca się większe dyscyplinowanie przez prowadzących studentów w zakresie bieżącej pracy nad opanowaniem wiedzy i umiejętności kształtowanych w ramach przedmiotów: *Podstawy marketingu, Finanse, Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie*;
- W celu poprawy efektów z zakresu umiejętności z przedmiotów *Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie* i *Matematyka* rekomenduje się prowadzącym wymaganie od studentów większej skrupulatności w wykonywaniu prac domowych;
- Z uwagi na jednolitość ocen sugeruje się rozważenie zmiany sposobu oceny osiągniętych efektów z przedmiotu *Ekonomika zasobów ludzkich*;
- Należy zachęcać studentów do bardziej systematycznej pracy i szerszego korzystania z konsultacji z przedmiotu *Ekonometria*, co pozwoliłoby im szybciej osiągnąć zamierzone efekty uczenia się;
- Zaleca się przy planowaniu w przyszłych latach rozkładu zajęć z przedmiotu *Biznes Plan* na studiach niestacjonarnych rozłożyć zajęcia projektowe na wszystkie zjazdy, co zapewni studentom częstszy kontakt z prowadzącym i umożliwi prowadzącemu kontrolę systematyczności pracy studenta;
- Rekomenduje się zwrócenie uwagi prowadzącemu przedmiot *Rachunkowość handlowa* na konieczność bardziej rzetelnego w latach przyszłych podejścia do oceny efektów uczenia z przedmiotu;
- Podtrzymuje się ubiegłoroczną rekomendację, aby promotorzy nadal skrupulatnie monitorowali systematyczność pisania pracy dyplomowej, gdyż przyniosło to pozytywny efekt mniejszej liczby skreśleń po 6 semestrze;
- Podtrzymać należy ubiegłoroczne zalecenia, aby prowadzący zajęcia więcej uwagi poświęcali zagadnieniom objętym końcowym egzaminem dyplomowym (ujętym w spisie zagadnień na egzamin dyplomowym). Wskazane jest także zapewnienie studentom odpowiedniego czasu na przygotowanie się do egzaminu dyplomowego po napisaniu i złożeniu pracy dyplomowej. Ważną rolę mogą odegrać tu promotorzy, którzy powinni uświadamiać studentom wagę przygotowania się do tego egzaminu i konieczność zapoznania się z wszystkimi potencjalnymi pytaniami na egzaminie dyplomowym;
- Zaleca się pilnowanie dyscypliny pisania pracy przez studentów, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych już od momentu przydzielenia tematu, zalecenie promotorom prowadzenia większej kontroli postępów prac dyplomowych głównie na studiach niestacjonarnych. W perspektywie strategicznej utrzymać

należy zalecenie ubiegłoroczne: rozważenia wprowadzenie seminarium na ostatnim semestrze, co mogłoby wymusić stały kontakt dyplomantów z promotorami;

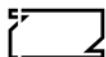
- Należy przypomnieć opiekunom praktyk, aby odpowiednio wcześniej informowali studentów o konieczności rozpoczęcia praktyk, tak aby ich zakończenie mogło odbyć się w pierwszym możliwym terminie.

5.2. Inżynieria logistyki

Rada Programowa kierunku *inżynieria logistyki* przedstawiła analizy pozwalające na określenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w programie studiów, praktyk oraz procesu dyplomowania. W sprawozdaniu ujęto wnioski płynące z poszczególnych rodzajów analiz natomiast pełne sprawozdanie Rady, wraz z analizą wyników ankietyzacji dotyczącej oceny zajęć przez studentów, zawiera Załącznik 5.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

- Po pierwszym semestrze najwięcej osób nie zaliczyło w pierwszym terminie przedmiotu *Podstawy zarządzania*, gdzie na studiach stacjonarnych osiągnięto zdawalność na poziomie 43,66%. Drugi przedmiot, z zaliczeniem którego w pierwszym terminie, studenci I semestru mieli trudności na studiach stacjonarnych to *Fizyka* (zdawalność – 57,75%).
- Po pierwszym semestrze na studiach stacjonarnych liczba osób powtarzających *Podstawy zarządzania* po ostatnim terminie zaliczeń to 16 osób, *Inżynieria systemowa* - 2 osoby oraz jedna osoba z przedmiotu *Materiały w naukach inżynierskich*.
- W semestrze II trudności zaliczenia w pierwszym terminie na studiach stacjonarnych miało 9,37% studentów w przypadku przedmiotu *Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka*. Po drugim semestrze na studiach stacjonarnych liczba osób powtarzających ten przedmiot to 2 osoby, a *Wprowadzenie do finansów i rachunkowości* – 1 osoba.
- Po semestrze III najwięcej studentów studiów stacjonarnych nie zaliczyło w pierwszym terminie (zdawalność poniżej 80%) przedmiot *Metody optymalizacyjne w logistyce*, gdzie trudności miało 21,15% osób. Na studiach niestacjonarnych najwięcej trudności studenci mieli z przedmiotem *Podstawy metrologii* (zdawalność 75%). Po tym semestrze na studiach stacjonarnych liczba osób powtarzających przedmiot *Podsystemy logistyczne* to 1 osoba, zaś na niestacjonarnych – *Kształtowanie relacji z klientami* (1 osoba).
- W semestrze IV trudności zaliczenia w pierwszym terminie miało 5,1% studentów studiów stacjonarnych z przedmiotem *Zastosowanie narzędzi analitycznych w logistyce*, zaś 73,33% studentów studiów niestacjonarnych z przedmiotem *Laboratorium metod statystycznych*. Ten semestr na studiach stacjonarnych zaliczyły wszystkie osoby, zaś na studiach niestacjonarnych 1 osoba będzie powtarzała przedmiot *Laboratorium metod statystycznych*.
- Po semestrze V najwięcej studentów nie zaliczyło w pierwszym terminie przedmiotu *Systemy obsługi masowej*, gdzie trudności miało 8,14%. Po tym semestrze tylko jedna osoba nie zaliczyła przedmiotu *Projektowanie i optymalizacja procesów logistycznych*.

- W semestrze VI trudności zaliczenia w pierwszym terminie miało 4,76% studentów z przedmiotem *Funkcjonowanie współczesnych łańcuchów dostaw*. Trudności studentom przysporzył również przedmiot *Eksploatacja i niezawodność systemów techniczno - logistycznych w przedsiębiorstwie*, którego zdawalność w pierwszym terminie wynosi 96,43%, a który powtarzany będzie przez jedną osobę.

Zalecenia:

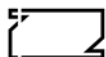
- Należy w ramach wykładów na bieżąco w trakcie semestru weryfikować opanowanie trudniejszych partii materiału przekazywanej w formie wykładu. W zidentyfikowanych przypadkach trudności w opanowaniu materiału należy proponować konsultacje;
- Należy w trakcie ćwiczeń i laboratoriów weryfikować bieżące umiejętności studentów i wskazywać poprawne rozwiązania stawianych problemów. W zidentyfikowanych przypadkach trudności w opanowaniu umiejętności należy proponować konsultacje;
- Niska zdawalność przedmiotu *Podstawy zarządzania* - wykład wynika z przeprowadzenia egzaminu w formie ustnej;
- W wyniku przeprowadzonych rozmów ze studentami stwierdzono, że istnieją problemy z przedmiotem *Grafika inżynierska*; problemy wynikały ze zdalnej formy prowadzenia zajęć.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego

Nie dotyczy – brak absolwentów.

Wnioski dotyczące oceny rodzajów i form zajęć przez studentów, ocen i opinii pracodawców odnośnie studentów odbywających praktyki

- Analizując wyniki studenckiej oceny zajęć można stwierdzić, że najniższa średnia ocena w semestrze zimowym to wartość 3,34 dla przedmiotu *Grafika inżynierska*. Jest to wartość mocno odstająca od pozostałych, ponieważ kolejna z najniższych to 4,11. Najwyższa nota to 4,89 dla przedmiotu *Materiały w naukach inżynierskich*. Średnia nota dla przedmiotów w semestrze zimowych to 4,58, zaś mediana – 4,68. W semestrze letnim najniższa średnia ocena to 3,85 dla przedmiotu *Współczesne źródła finansowania projektów logistycznych*, najwyższa to 4,9. Średnia ocen ankiet studenckich w semestrze letnim to 4,58 tak, jak dla semestru zimowego, zaś mediana – 4,67. Można zatem wnioskować, że studenci oceniają prowadzących i zajęcia, w których uczestniczą na ocenę dobrą, wyjątkiem jest tutaj przedmiot *Grafika inżynierska* prowadzony przez konkretną osobę. Problem rozbieżności w ocenie będzie przedmiotem dalszej analizy;
- Pracodawcy bardzo pozytywnie oceniają studentów kierunku *Inżynieria logistyki*. W ankietach ewaluacyjnych opinii pracodawców na temat praktyk studentów I, II i III roku pracodawcy zaznaczali odpowiedź „zdecydowanie tak” lub „raczej tak” we wszystkich wymienionych obszarach, tj.: obowiązkowość, rzetelność w realizacji zadań, zaangażowanie w pracę, przestrzeganie przepisów obowiązujących w instytucji, terminowe przedstawianie dokumentacji z praktyki, samodzielność w działaniu, umiejętność planowania pracy własnej, komunikacja interpersonalna;

- Na podstawie opinii przedstawionych w ocenie praktykanta wśród studentów II i III roku (opiekunowie praktyk tych roczników zaproponowali wprowadzenie takiej oceny) można stwierdzić, iż pracodawcy pozytywnie oceniają studentów kierunku *inżynieria logistyki*.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę przytoczone dane, dotyczące zaliczeń przedmiotów zrealizowanych zgodnie z programem studiów na I i II roku studiów stacjonarnych i II roku studiów niestacjonarnych oraz udziału w praktykach, można stwierdzić, że założone efekty uczenia się określone dla kierunku *inżynieria logistyki* zostały osiągnięte. Najważniejsze wnioski oraz rekomendacje:

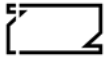
- Należy mobilizować studentów do bieżącego opanowywania wiedzy i uzyskiwania umiejętności, aby w mniejszym stopniu wykorzystywali wszystkie przewidziane regulaminem terminy zaliczeń;
- Rekomenduje się zwiększenie weryfikacji bieżącego stopnia opanowania wiedzy w trakcie semestru w celu identyfikacji tematów trudnych do opanowania i wymagających powtórzeń;
- Rekomenduje się korzystanie w większym stopniu przez studentów z konsultacji z prowadzącymi zajęcia w celu wyjaśnienia pojawiających się problemów i wątpliwości.

5.3. Marketing i komunikacja rynkowa

Rada Programowa kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* przedstawiła sprawozdanie a także załącznik w postaci analiz pozwalających na określenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w programie studiów oraz pracy dyplomowej i praktyk. Przedmiotem dyskusji i pracy Rady były także: analiza kryteriów oceny kierunkowej PKA, przeprowadzenie przeglądu kierunku w porozumieniu z otoczeniem rynkowym – w tym celu opracowano „Kwestionariusz oceny programu kierunku Marketing i Komunikacja Rynkowa, prowadzonego przez Wydział Zarządzania Politechniki Lubelskiej”, który może być podstawą oceny kierunku przez otoczenie gospodarcze, ewentualne zmiany w programie studiów, tak aby część przedmiotów obieralnych stała się obowiązkowymi, przegląd wyników kształcenia oraz dyplomowania osiągniętych w kończącym się roku akademickim. Pełne sprawozdanie oraz wyniki analiz dla poszczególnych semestrów i toków studiów zawierają Załącznik 6 i 7. Rada Programowa podjęła również decyzję o opracowaniu spójnego standardu oceniania prac dyplomowych.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

- Przeprowadzone analizy pozwoliły na zidentyfikowanie przedmiotów, z zaliczeniem których studenci mieli najwięcej problemów;
- W wyniku dokonanego przeglądu wyników zimowej i letniej sesji egzaminacyjnej, podjęto działania mające na celu przekazanie prowadzącym zajęcia informacji dotyczących zachowania zróżnicowania ocen, ale także uniknięcie w przyszłości sytuacji związanej z dużymi ilościami ocen negatywnych. Na tej podstawie

przygotowano zbiór zaleceń, który zostanie przekazany wykładowcom realizującym zajęcia na kierunku;

- Dokonano przeglądu przyporządkowania prowadzących do zajęć, w tym obsady seminariów wnioski przekazane zostały kierownikom katedr realizujących dany przedmiot;

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego

- Rada Programowa omówiła oceny pozyskane przez studentów w trakcie egzaminów dyplomowych oraz z prac licencjackich, dokonano także przeglądu pytań – w obu przypadkach Rada nie dostrzegła konieczności podejmowania działań korygujących, zauważono tylko konieczność proporcjonalnego podziału dyplomantów między promotorów. W trakcie dyskusji ponownie powrócono do kwestii angażowania studentów, nie tylko w trakcie pisania prac dyplomowych, do prowadzenia badań naukowych;
- Poruszono także konieczność stworzenia spójnego standardu oceniania prac dyplomowych, zarówno z perspektywy promotora, jak i recenzenta. Podjęto decyzję o przygotowaniu wykazu punktów kontrolnych, które będą stanowiły podstawę oceny pracy, a które będą także przekazane, w formie materiału dydaktycznego, studentom. Do takiego wykazu punktów kontrolnych przygotowane zostaną także skale wskazujące poziom ich spełnienia wymagany na daną ocenę;
- Dokonano dwukrotnego przeglądu pytań na egzamin dyplomowy.

Podsumowanie

- Biorąc pod uwagę przedstawione wyniki oceny, jakość kształcenia na kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* ocenić należy jako dobrą. Zidentyfikowane obszary problemowe mają charakter incydentalny i podjęte zostały działania mające je minimalizować.
- Należy dokonać kompleksowego przeglądu kierunku, w perspektywie efektów uczenia się, sylabusów, struktury i siatki przedmiotów – przegląd ten przeprowadzony będzie po ewaluacji, której wyniki będą warunkowały możliwość przeprowadzenia zmian w efektach uczenia się.

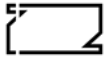
5.4. Zarządzanie

Rada Programowa kierunku *zarządzanie* przedstawiła raport pozwalający na określenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w programie studiów oraz procesu dyplomowania. Poniżej przedstawiono wnioski płynące z poszczególnych rodzajów analiz natomiast pełne sprawozdanie Rady zawiera Załącznik 8.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

- Na pierwszym semestrze studiów stacjonarnych studenci mieli największe problemy z osiągnięciem efektów z wiedzy z przedmiotów *Podstawy zarządzania* oraz *Podstawy*

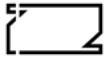

marketingu. W pierwszym przypadku w pierwszym terminie egzaminu kończącego cykl wykładowy oceny pozytywnej nie uzyskało 32% studentów, a w drugim aż 58%. Zdawalność egzaminów i zaliczeń w pierwszym terminie kształtowała się na poziomie wyższym niż 90%. Na studiach niestacjonarnych najwięcej studentów miało problemy z osiągnięciem efektów z wiedzy z przedmiotów *Heurystyka i myślenie twórcze* (55% studentów nie zdało egzaminu w I terminie), *Podstawy zarządzania* i *Podstawy prawa* (po 22 % studentów nie zdało egzaminu w I terminie);

- Rozkład ocen z przedmiotów drugiego semestru wskazuje, że ponadprzeciętnie nisko zostały osiągnięte efekty uczenia się z *Nauki o organizacji* (dotyczy całego przedmiotu, zarówno w trybie studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych – średnie w pierwszym terminie 2,87 i 2,89);
- W trzecim semestrze najtrudniejsze do osiągnięcia, zarówno dla studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych, okazały się być efekty z wiedzy jak i umiejętności przypisane do przedmiotu *Tworzenie stron www*. Relatywnie niski stopień osiągnięcia efektów zaobserwowano również z przedmiotu *Metody i techniki zarządzania* – średnia w I terminie wyniosła 3,11;
- W czwartym semestrze studenci studiów stacjonarnych uzyskali zaplanowane przedmiotowe efekty uczenia się, niemal wszystkie przedmioty zostały zaliczone w pierwszym podejściu. Jedynie z przedmiotów *Badania marketingowe* wykładu w pierwszym terminie nie zaliczyło 18 studentów tj. 24% oraz *Zarządzanie przedsiębiorcze* – 8 studentów tj. 10,7%. Z trzech przedmiotów pierwszego terminu nie zaliczyło po kilku studentów. Na studiach niestacjonarnych w pierwszym podejściu ze wszystkich przedmiotów ocenę niedostateczną uzyskało jedynie 4 studentów na 23 na roku.
- Rozkład ocen na studiach stacjonarnych wskazuje, że największe problemy studenci mieli z osiągnięciem efektów uczenia się z przedmiotu *Finanse przedsiębiorstw* (dotyczy ćwiczeń i wykładów). Na studiach niestacjonarnych dla tego przedmiotu analogiczne średnie były znacząco wyższe;
- Na piątym semestrze studenci, którzy nie zaliczyli w pierwszym terminie dowolnej formy przedmiotu są jednostkami. Relatywnie najniższe średnie studenci uzyskiwali z przedmiotu *Prawo* (wykład);
- Na szóstym semestrze przedmiotowe efekty uczenia studenci (studia stacjonarne i niestacjonarne) najtrudniej osiągnęli w zakresie przedmiotu *Podstawy prowadzenia działalności gospodarczej*. Analiza rozkładu ocen z poszczególnych przedmiotów semestru 6 zwraca uwagę na stosunkowo niskie na tle innych oceny efektów uczenia z tego przedmiotu;
- Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych wskaźniki określające terminy osiągnięcia założonych efektów uczenia się są bardzo wysokie – powyżej 90%, w sporadycznych przypadkach powyżej 80%.

Studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

- Na pierwszym semestrze studiów stacjonarnych studenci relatywnie najczęściej mieli problemy z osiągnięciem efektów z wiedzy z przedmiotów *Koncepcje zarządzania*,

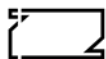
Statystyka w zarządzaniu oraz *Przedsiębiorczość*. Z kolei osiągnięcie efektów z umiejętności stanowiło problem w przedmiotach: *Statystyka w zarządzaniu*, *Zarządzanie strategiczne*, *Przedsiębiorczość* i *Rachunkowość zarządcza*. Zdawalność egzaminów i zaliczeń w pierwszym terminie kształtowała się na poziomie wyższym niż 90%. Na pierwszym semestrze studiów niestacjonarnych najwięcej studentów miało problemy z osiągnięciem efektów z wiedzy z przedmiotu *Koncepcje zarządzania*. W zakresie efektów z umiejętności największy problem wystąpił w zakresie przedmiotu *Rachunkowość zarządcza*. Wniosek ten potwierdza analiza rozkładu ocen w pierwszym semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych;

- Na drugim semestrze zarówno studentom studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych najwięcej problemów przysporzyło przyswojenie wiedzy w ramach przedmiotu *Zarządzanie projektami* oraz *Zarządzanie wiedzą*;
- W trzecim semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w zbiorze przedmiotów ogólnych wystąpiły jedynie pojedyncze przypadki ocen niedostatecznych, w większości przypadków u studentów, którzy zrezygnowali ze studiowania;
- W czwartym semestrze wszystkie przedmioty studenci zaliczyli w pierwszym terminie. Na studiach niestacjonarnych pojawił się problem z zaliczeniem w I terminie przedmiotu *Handel i sprzedaż on-line*;
- Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych wskaźniki określające terminy osiągnięcia założonych efektów uczenia się są bardzo wysokie – powyżej 92%.

Studia stacjonarne II stopnia w języku angielskim

- Na pierwszym semestrze studiowało 13 studentów. Przedmioty, z których studenci nie osiągnęli zakładanych efektów uczenia z wiedzy i umiejętności w I terminie to: *Management Concepts*, a w przypadku umiejętności *Statistic in Management*. Wszędzie odsetek osób, które nie zaliczyły przedmiotu w I terminie wynosił 23%;
- Na drugim semestrze studiowało 10 studentów. Przedmioty, z których studenci nie osiągnęli zakładanych efektów uczenia z wiedzy i umiejętności w I terminie to *Change Management* (30%), *Strategic Management* (23%) studentów, a w przypadku umiejętności *Statistic In Management* (23%);
- Na trzecim semestrze studiowało 8 studentów. Grupa ta osiągnęła zakładane efekty uczenia z wiedzy i umiejętności w całości. W żadnym z przedmiotów nie wystąpiły oceny niedostateczne;
- Na czwartym semestrze studiowało 8 studentów. Jedynie jeden student nie osiągnął zakładanych efektów uczenia z wiedzy i umiejętności z przedmiotu *Management In Non-profit Organizations*;
- Wskaźniki określające terminy osiągnięcia założonych efektów uczenia się na pierwszych dwóch semestrach wynoszą powyżej 83%, a na dwóch ostatnich powyżej 95%.

Wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego

- Wyniki egzaminów dyplomowych dają pozytywny obraz osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się;
- Studenci studiów licencjackich zarówno stacjonarnych, jak również niestacjonarnych w większości w terminie podeszli do egzaminu dyplomowego. Tylko jedna osoba została skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia pracy w terminie. Na stacjonarnych studiach I stopnia z dopuszczonych do obrony 58 osób wszyscy zdali egzamin. Na studiach I stopnia niestacjonarnych z 20 osób przystępujących do egzaminu dyplomowego zdało go 19;
- W bieżącym roku odsetek studentów studiów magisterskich podchodzących do egzaminu dyplomowego w terminie letnim jest stosunkowo niski (studia w języku polskim i angielskim), szczególnie na studiach stacjonarnych. Wynika to z faktu, iż studenci studiów II stopnia mogą złożyć pracę dyplomową do końca października 2021 roku oraz przystąpić do egzaminu dyplomowego do końca listopada 2021 roku;
- Nie stwierdzono istotnych różnic między ocenami promotorów i recenzentów;
- Odsetek niezdanych egzaminów dyplomowych nie budzi zastrzeżeń. Tylko jeden ze studentów studiów licencjackich przystąpi ponownie do egzaminu dyplomowego w terminie poprawkowym. Oznacza to, że kierunkowe efekty uczenia się zostały osiągnięte.

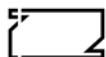
Wnioski dotyczące oceny rodzajów i form zajęć przez studentów, ocen i opinii pracodawców odnośnie studentów odbywających praktyki

Program studiów nie obejmuje obowiązkowych praktyk studenckich.

Podsumowanie

Analiza przytoczonych danych, dotyczących zaliczeń przedmiotów zrealizowanych zgodnie z programem studiów I i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku *zarządzanie* wskazuje, że założone efekty uczenia się zostały osiągnięte. Pozytywnie należy ocenić także przebieg procesu dydaktycznego. Założenia i cele poszczególnych przedmiotów zostały zrealizowane. Studenci osiągalni zakładane efekty przedmiotowe przeważnie w pierwszym terminie, co przełożyło się na osiągnięcie efektów kierunkowych. Potwierdzają to pozytywne wyniki egzaminów dyplomowych oraz oceny dyplomowe. Szczegółowa analiza danych pozwoliła także na zidentyfikowanie pewnych niedociągnięć, które zostały wymienione w poszczególnych częściach Raportu. Rada Programowa kierunku *zarządzanie* dążąc do podniesienia jakości kształcenia rekomenduje podjęcie następujących działań:

- biorąc pod uwagę, że w ocenianym roku akademickim z uwagi na sytuację epidemiczną zajęcia realizowane były w formie zdalnej, warto zwrócić uwagę na udoskonalanie procesu kształcenia zdalnego. W tym celu warto kontynuować organizację szkoleń dla studentów oraz kadry dydaktycznej w zakresie obsługi platformy MS365, w szczególności MS Teams oraz Moodle;
- prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wymaga dokonania głębszej analizy treści kształcenia, stosowanych metod

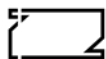

i narzędzi weryfikacji efektów uczenia się w ramach niektórych modułów i przedmiotów, ze zwróceniem uwagi na narzędzia wspierające praktyczne umiejętności studentów;

- w przypadku prowadzenia zajęć w formie zdalnej rekomenduje się dokonanie pewnych modyfikacji w zakresie podejścia do organizacji zajęć, przekazywania wiedzy, weryfikacji efektów uczenia się. Warto zachęcać i wspomagać prowadzących zajęcia w nabyciu umiejętności wykorzystywania zróżnicowanych metod dydaktycznych przy wykorzystaniu możliwości, jakie stwarzają platformy do pracy zdalnej, a także inne dostępne on-line aplikacje;
- należy zachęcać studentów do systematycznego uczestniczenia w wykładach, szczególnie prowadzonych on-line, mobilizować ich do większej aktywności poprzez częstszą weryfikację stopnia osiągnięcia efektów w zakresie wiedzy;
- rekomenduje się zwracać uwagę studentów na konieczność uzupełnienia i pogłębienia wiedzy poprzez czytanie literatury przedmiotu, co ułatwi opanowywanie efektów z zakresu wiedzy;
- na ćwiczeniach, zajęciach projektowych i laboratoryjnych w trakcie trwania semestru należy weryfikować umiejętności studentów i wskazywać poprawne rozwiązania problemów omawianych na zajęciach;
- rekomenduje się zachęcanie studentów do częstszego korzystania z konsultacji z prowadzącymi zajęcia w przypadkach zaistnienia trudności w opanowaniu wiedzy i umiejętności, a także w celu rozstrzygnięcia pojawiających się problemów i wątpliwości. Przy prowadzeniu konsultacji można w szerszym zakresie korzystać z możliwości MS Teams;
- w przypadku studentów obcokrajowców rekomenduje się przeprowadzać praktyczną weryfikację znajomości języka polskiego przed przyjęciem na studia, a w czasie trwania studiów samopomoc studencką i częste konsultacje językowe;
- należy rozważyć wprowadzenie zmian w programie studiów ukierunkowując go w jeszcze większym stopniu na potrzeby nowoczesnego zarządzania w gospodarce 5.0 oraz społeczeństwie cyfrowego.

6. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych w raporcie w poprzednim roku akademickim

Zadania przyjęte do realizacji w roku akademickim 2020/ 2021 podobnie jak większość zaleceń sformułowanych w raporcie w poprzednim roku zostały zrealizowane. Wyjątkiem w tym względzie jest ocena efektów uczenia się określonych dla kierunku *marketing i komunikacja rynkowa* przez interesariuszy zewnętrznych. Uzgodniono przy tym, iż działanie to przeprowadzi Rada Programowa kierunku, a następnie w ramach prac komisji przeprowadzona zostanie analiza możliwości jego adaptacji dla innych kierunków.

7. Ocena jakości kształcenia na Wydziale za dany rok akademicki

W minionym roku akademickim kształcenie odbywało się w formie zdalnej, co stanowiło wyzwanie zarówno dla nauczycieli akademickich jak i studentów. Pomimo tego, jak wynika z analizy raportów rad programowych, efekty uczenia się dla określonych przedmiotów, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego zostały osiągnięte. Stopień ich osiągnięcia można uznać za dobry.

Rady programowe trzech kierunków podjęły działania mające na celu doskonalenie procesu kształcenia poprzez zmiany programu studiów, aktualizację i doskonalenie treści w sylabusach). Na dwóch z nich (*finanse i rachunkowość, inżynieria logistyki*), po przejściu określonej w wewnętrznych aktach prawnych procedury, zmiany zostały wdrożone.

Analizy rad programowych w większości kończą się wnioskami, identyfikacją obszarów wymagających doskonalenia oraz praktycznymi rekomendacjami i planami działań na przyszłość. Upoważnia to do wniosku, iż nadzór nad kierunkami studiów sprawowany przez rady programowe przebiega prawidłowo.

Wyniki studenckiej oceny zajęć wskazują, iż także studenci pozytywnie oceniają realizację procesu dydaktycznego (zima – średnia 4,64; lato – 4,54). Większość prowadzących zajęcia otrzymała od studentów oceny dobre plus i bardzo dobre.

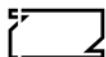
8. Zalecenia do realizacji na Wydziale w ramach procesu kształcenia w kolejnym roku akademickim

Sformułowane poniżej zalecenia mają dwojaki charakter: bezpośrednio związany z procesem kształcenia oraz zalecenia związane z warunkami, w jakich proces jest realizowany.

W zakresie procedur związanych z procesem kształcenia na plan pierwszy wysuwają się braki w zakresie informacji dla studentów anglojęzycznych oraz brak odpowiednich dokumentów. Należy przygotować i podać do wiadomości studentów zasady dyplomowania oraz wszystkie związane z tym procesem dokumenty (obecnie załączona jest jedynie stara karta pracy dyplomowej, brak natomiast wymagań formalnych, karty oceny i recenzji pracy, podania o zmianę tematu pracy i przedłużenie terminu złożenia pracy). Brakuje również informacji w języku angielskim o obszarach dyplomowania, co utrudnia studentom kontakt z potencjalnymi promotorami i określanie tematów prac.

W związku z wprowadzaniem zmian w programach studiów oraz doświadczeń z egzaminów dyplomowych zaleca się radom programowym przegląd zagadnień bądź pytań na ww. egzamin.

Stan pandemii wskazuje również na konieczność kontynuowania działań mających na celu zwiększenie dostępności pracowników do sprzętu umożliwiającego prowadzenie kształcenia na odległość.

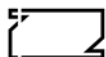

Poprawa warunków pracy i studiowania to kolejny obszar doskonalenia. Rolety i klimatyzacja w pokojach pracowników i w salach dydaktycznych zdecydowanie zwiększyłyby komfort pracy i studiowania.

Powrót, przynajmniej częściowy, studentów na Wydział uwypuklił także inne kwestie ważne z punktu widzenia warunków do efektywnego studiowania. Pierwsza z nich, to wydzielenie przestrzeni do pracy w zespołach. W przypadku realizowanych zespołowo projektów brak jest wydzielonych stref, gdzie studenci mogliby się spotykać w celu realizacji przydzielonych zadań. Ich stworzenie przyczyniłoby się do bardziej efektywnego osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z zakresu pracy w grupie.

Ze względu na problemy lokalowe i związane z tym trudności z ułożeniem planów zajęć, zdarzają się dni, kiedy studenci wiele godzin spędzają na uczelni. Stąd niezwykle ważne byłoby wygospodarowanie pomieszczenia socjalnego, gdzie np. mogliby podgrzać swoje boxy z posiłkami. W połączeniu z wydzielonymi strefami relaksu pozwoliłoby to na zmniejszenie znużenia i zmęczenia spowodowanego trwającymi wiele godzin zajęciami. Jest to szczególnie istotne w przypadku studentów studiów niestacjonarnych.

*Przygotowała:
dr Anna Walczyna
Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia*

Wykaz załączników

Załącznik 1. Lista członków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2020/2021

Załącznik 2. Wyciąg ze sprawozdania dotyczącego studenckiej oceny zajęć w roku akademickim 2020/2021

Załącznik 3. Harmonogram pracy Komisji w roku akademickim 2020/2021

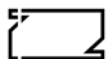
Załącznik 4. Sprawozdanie Rady Programowej kierunku *finanse i rachunkowość*

Załącznik 5. Sprawozdanie Rady Programowej kierunku *inżynieria logistyki*

Załącznik 6. Sprawozdanie Rady Programowej kierunku *marketing i komunikacja rynkowa*

Załącznik 7. Załączniki do sprawozdania Rady Programowej kierunku *marketing i komunikacja rynkowa*

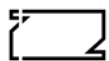
Załącznik 8. Sprawozdanie Rady Programowej kierunku *zarządzanie*

Załącznik 1.

Lista członków WKds.JK w roku akademickim 2020/2021

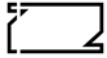
1	Dr Anna Walczyna	Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, Katedra Strategii i Projektowania Biznesu
2	Dawid Kozak	Przedstawiciel studentów
3	Dr inż. Jakub Bis	Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką
4	Dr inż. Katarzyna Czop	Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa
5	Dr inż. Marcin Gąsior	Katedra Marketingu
6	Mgr Piotr Ziń	Katedra Inżynierii Systemów Informacyjnych
7	Dr Agnieszka Surowiec	Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu
8	Mgr inż. Jacek Tomaszewski	Katedra Zarządzania
9	Dr inż. Tomasz Żminda	Katedra Finansów i Rachunkowości

Załącznik 3.

Harmonogram prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej w roku akademickim 2021/2022.

Miesiąc	Planowane działania	Realizatorzy
Październik	<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie raportu z oceny zajęć i analiza wyników – Analiza i opiniowanie projektu zasad dyplomowania w WZ – Zatwierdzenie harmonogramu działań WKJK na rok akademicki 2021/2022 – Sprawy bieżące	Dr A. Surowiec, WKds.JK Pełnomocnik, WKds.JK Pełnomocnik, WKds.JK Pełnomocnik, WKds.JK
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie i zatwierdzenie raportu z funkcjonowania WSZJK na WZ w roku akademickim 2020/2021 – Analiza sprawozdań rad programowych poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w WZ za rok akademicki 2020/2021 – Prezentacja raportu z funkcjonowania WSZJK w WZ w roku akademickim 2020/2021 na posiedzeniu RW – Sprawy bieżące	Pełnomocnik, WKds.JK Pełnomocnik, WKds.JK Pełnomocnik Pełnomocnik, WKds.JK
Grudzień	<ul style="list-style-type: none"> – Przegląd wydziałowego regulaminu działania rad programowych – Sprawy bieżące	Pełnomocnik, WKds.JK
Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie oceny zajęć przez studentów za semestr zimowy – Sprawy bieżące	Specjalista ds. technik informacyjnych w WZ, Pełnomocnik, WKds.JK
Luty	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie oceny zajęć przez studentów za semestr zimowy (kontynuacja) – Sprawy bieżące	Specjalista ds. technik informacyjnych w WZ Pełnomocnik, WKds.JK
Marzec	<ul style="list-style-type: none"> – Sprawy bieżące	Pełnomocnik, WKds.JK
Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> – Ocena systemu informacyjnego Wydziału pod kątem kompletności i aktualności publikowanych informacji o procesie kształcenia i jego jakości (przegląd strony internetowej) – Sprawy bieżące	WKds.JK Pełnomocnik, WKds.JK
Maj	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza wyników oceny efektów uczenia się dla kierunku <i>marketing i komunikacja rynkowa</i> przez interesariuszy zewnętrznych wraz z ewentualnymi rekomendacjami w tym zakresie dla pozostałych rad programowych	WKds.JK we współpracy z Przewodniczącym Rady Programowej kierunku MiKR

Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie oceny zajęć przez studentów za semestr letni - Sprawy bieżące	Specjalista ds. technik informacyjnych w WZ,
Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie oceny zajęć przez studentów za semestr letni (kontynuacja) - Opracowanie projektu harmonogramu prac WKJK na rok akademicki 2022/2023	Specjalista ds. technik informacyjnych w WZ Pełnomocnik, WKds.JK